

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

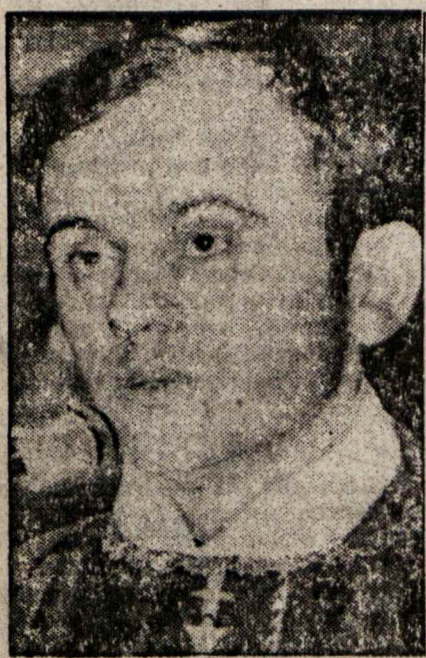
LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 44 * 1984 * LAPKRICIO - NOVEMBER 1 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

Rev. Popieluszeko

PASLAPTINGAS KUNIGO PAGROBIMAS IR NUŽUDYMAS LENKIOJE

Lenkijos visuomenė ir Bažnyčia giliai sujaudinta kunigo Jerzy Popieluszeko pagrobimu ir nužudymu. Jis buvo pagrobtas spalio 19 d. 200 km į šiaurės vakarus nuo Varšuvos, netoli Torun miesto. Vyriausybė pakartotinai pareiškė, kad ji nieko apie tai nežinanti ir pravedė tardymus.

Paiškėjo, kad kapitonas ir du leitenantai Vidaus Reikalų Ministerijos Saugumo Skyriaus tarnyboje tą "žyg-darbį" atlikę. Visi trys apklausinėti pasisakė, kad nužudytojo kūnas buvo įmestas į Vistulos upę, "kad būtų tikra, jog jis miręs".

Vyriausybė sako, jog tai buvęs privatus "ekstremistų" darbas.

Kun. Jerzy Popieluszeko žinomas pritarėjas Solidarnosc darbininkų unijos, kuri vėliau buvo vyriausybės uždrausta, ir kalbėdavo per pamoksus, kartą mėnesį, apie prasižengimus prieš Žmogaus Teises.

Rūpinamasi, kad tokie panašūs veiksmai gali kartotis iš kitų ekstremistų pusės.

Buvęs Solidarnosc vadovas Lech Walesa ragina visus laikytis ramiai ir nesileisti išprovokuojamiems neramumams.

AR GARBAČIOV'O DIENELĖS SUSKAITYTOS ?

Michail Gorbachiov'as, 53 m., buvo laikomas rimtu pretendentu į Kremliaus sostą. Bent toms pareigoms, sakoma, ji ruošęs Juri Andropov'as. Ypatingai jo "mokytumu" džiaugėsi kai kuri Kanados spauda.

Sprendžiant iš nuotraukų, jo politinis svoris dar labiau sumenkėjęs. Dabar jis nebetovai šalia Černenko, bet gerokai patūmėtas į šalį. Būdinga taip pat, kad jam neleidžiama kalbėti Centro Komiteto posėdyje apie žemės ūkį, nors tie reikalai jo interesų sferoje.

DEBATAI PREZIDENTINIUSE RINKIMUOSE

Š. m. spalio 22 d. buvo transliuojamas per visas JAV televizijos stotis abiejų kandidatų prezidentus - Ronald Reagan'o ir Walter Mondale debatas. Šiuokart žurnalistų statomi klausimai lietu ne vidaus politiką, bet amerikiečių užsienio politikos tinkamumą. Tuo pačiu W. Mondale buvo puiki proga įrodyti Reagan'o neišmanymą - susikompromitavimą L. Ibane, Granadoje, Salvadore, Nikaraguoje ir kt.

Spaudos komentatorių nuomone tai jam nepavykė. Esama nuomonių, kad toks viešas "pasikapojimas" iš viso tėra vien plačiom masėm skiriamu vaidinimu. Kiti tvirtina, kad be jo kandidatų prezidentus niekada dabartinėje sistemoje nesudurtų akis į akį. Kaip bebūtų, po debato Reagan'o populiarumas aiškiai padidėjo. Neįtikėtina, bet taip pat jaunimo tarpe. Atrodytų, kad lapkričio 4 d. rinkimus Reagan'as laimės su didele persvara. Didžiausią rūpestį tačiau kelia žmonėms prezidento amžius. Medicinos žinovai skelbiasi aptikę jo laikysenoje žymes, kad jo normalūs refleksai sulėtėję, kad jis pasimetęs, nepajėgus greitai orientuotis. Vieša paslaptis tačiau yra, kad Reagan'as nepersidirba, netaikydamas valandėlę kitą nusiūsti posėdžiuose, pajodinėti ir t. t. Bet kalbūno rolę jis atlieka be priekailsto.

KAM BUVO SKIRTA MARIJUANA NEW BRUNSWICK PREMJERO LAGAMINE ?

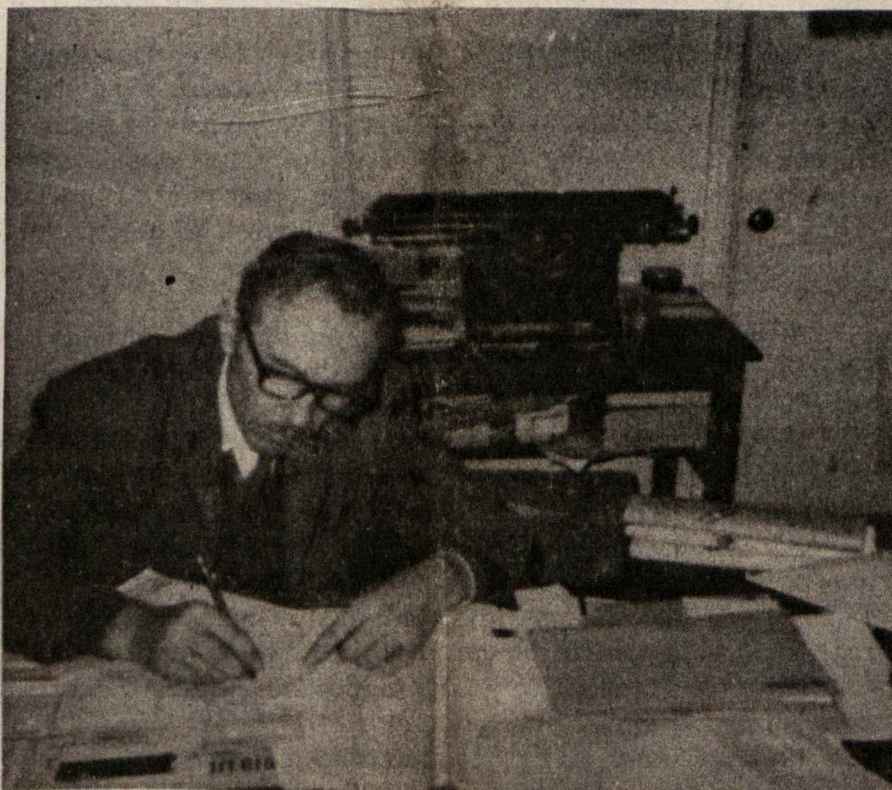
Tik dabar sužinota, kad lankantis karalienei New Brunswicke ją lydėjusio Richard Hatfield'o lagamine Kanados policija aptiko maišiuką marijuanos, paslėptą išorinėje lagamino kišenėlėje. R. Hatfield aiškinosi, kad nežinojęs, kaip tie narkotikai ten patekė. Užvesta byla ir premjeras traukiamas teisman. Atsistadydinti laikinai iš pareigų jis tačiau atsiskė.

Labiausiai susižavėta tuo skaudalu britų spauda salose. Kadangi žmonės tenai itin godžiai seka visus karališųjų rūmų užkuliusius, spėliojimų kam buvo skiriama "žolėlė", tikrai netrūksta ir netrukus.

PABĖGO Į VAKARUS KGB AGENTAS

Vokiečių žurnalas "Die Welt" pranešė, kad pasitraukęs į Vakarus vienas stambus KGB pareigūnas, darbuavęs abiem pusėm virš 10 metų. Pavardė kol kas neskelbiama.

MIRĖ PRANAS PAUKŠTAITIS

PRANAS PAUKŠTAITIS "NL" redakcijoje darbo metu

Šių metų spalio mėn. 28 d., Montrealio Victoria ligo - ninėje mirė visuomenės veikėjas, Kanados LB Organizacinio Komiteto narys 1950-52 m., D. L. K. Vytauto Klubo p-kas 1963-66 m., savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva" darbuotojas.

Ilgiausią laiką ir didžiausią savo gyvenimo dalį paskyrė "Nepriklausomos Lietuvos" leidimui. Čia pradėjo dirbti rinkėju, vėliau administratorium, laūžytoju, techn. redaktorium ir nuo 1973 m. redaktorium iki pradėjo sirgti. Pirmiausia - gavęs sunkią širdies ataką 1979 m., rugpjūčio pradžioje, vėliau sirgęs inkstais ir galiausiai plaučių uždegimu, nuo kurių komplikacijos mirė.

Jis pažinojo ir artimai dirbo su šviesios atminties ilgamečiu redaktorium Jonu Kardeliu, vėliau Henriku Nagiu, Romu Maziliausku, Jonu Petrėnu-Taruliu.

Pranas Paukštaitis buvo gimęs 1910 m. spalio 5 d., Šakių apskr., Griškabūdžio mst., 1926 m. baigė Pilviškių Vidurinę Mokyklą. Įsigijo amatininko specialybę, dirbo daugiausia įstaigose. Veikė šauliuose, ugniagesiuose. Šalia to mėgo sportą, buvo geras bėgikas. Į Kanadą atvyko 1948 m.

Montrealyje gyvendamas, pažinojo beveik kiekvieną lietuvių, kiekvieną stengėsi suprasti, bėdoje užjausti ir padėti. Žmones mėgo ir jais domėjosi, Montrealio lietuvių kolonijai liūdna, netekus ilgamečio savo darbuotojo.

ČERNENKO PERSPEJA ŽMONES SUSIVERŽTI DIRŽUS

Pripažinęs, kad šių metų derlius bus mažesnis 65 mil. tonų, negu buvo pramatyta planuose, K. Černenko perspėjo, kad miestuose trūksią maisto produktų, ypač maisto mėsos (tarytum, jų būtų pakankamai šiuo metu...).

VĖL AUTOBUSŲ IR METRO STREIKAS MONTREALYJE

Jau 20-TĄJį kartą Montrealio gyventojai atsibunda netekę visų galimų susisiekimo priemonių. Skirtumas toks, kad šiemet streikas įvyksta dar prieš pirmąsias pūgas ir kad užtikrintas gyventojams minimalinis patarnavimas tam tikrom savaitės dienų valandoms. Savaitgaliais tačiau viešasis transportas neveikia. Sunku spręsti, kaip naujoji formulė veiks, bet tai vis dėlto, šio karto pažanga, nes abi pusės sutiko panaikinti visą eilę autobusų linijų, nes šančių nuostolius. Šofė-

riams sumažintas darbo valandų skaičius vis dėl to padeda pragyventi. Atrodo, kad streikas užtruks mažiausiai mėnesį, nebent įsikūstų savo potvarkiais valdžia. Kol kas ji to dar nenori daryti.

Apsiėmus būti autobusų šoferiu, iš anksto buvo aišku, kokios bus darbo pamainos ir kokia gera alga. Dabar ir dėl to nepatenkinti...

ATRASTA NAUJA GALAKTIKOS SISTEMA

Erdvių šaudyklės pasi-trankymas kosmose šiuokart atidengė žmonijai didelę naujieną. Nors tai dar laikoma paslapyje, pasirodo, kad kosmonautai įsitikino, jog Sovietų Sąjungoje buvo atominių jėgainių sprogimai nėra iš pirmo išlaužti.

Tuo pat metu astronomai paskelbė suradę galaktikoje saulės sistemą, kuri yra didesnė už mūsų ir kurią pavadino Beta Pictoris vardu. Optinis teleskopas padarė nuotrauką, kuri padidinta kompiuteriu, įrodo tokios sistemos buvimą.

DĖMESIO! PAKEISTA ŠALFASS SUVAŽIAVIMO DATA!

ŠALFASS-gos Centro Valdyba praneša, kad VISUOTINIS ŠALFASS-gos SUVAŽIAVIMAS atidėtas į GRUODŽIO 8 d., vietoje anksčiau paskelbtos gruodžio 1 d.

SUVAŽIAVIMAS vyks toje pačioje vietoje - CLEVE - LAND'o LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 Reast 185-th St., Cleveland, OH 44119.

Visos anksčiau patiektos informacijos pilnai galioja. Suvažiavimas atidėtas dėl nepalankios datos, susikryžavus su kitais svarbiais įvykiais.

ŠALFASS-gos Centro V-ba

PRANEŠA ELTA:

LATVIŲ IR LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATSTOVAI BUDAPEŠTO SUVAŽIAVIME

Dvylika latvių, įskaitant arkivyskupą ir du vyskupus, dalyvavo liepos 22 - rugpjūčio 5 d. Budapešte, Vengrijoje, įvykusiame VII-jame Pasaulinės Liuteronų Federacijos (Lutheran World Federation) suvažiavime. Jie atstovavo septynias skirtingas latvių kongregacijas. Ok. Latvijos Liuteronų Bažnyčios galva, arkivyskupas Matulis, atvyko su trimis pastoriais ir dviem klierikais. Suvažiavime taip pat dalyvavo Lietuvos Liuteronų Bažnyčiai vadovaujantis vyskupas Janis Kalvans. Lietuvių liuteronams išeivijoje atstovavo pastorius Jazeps Urdzė iš Vakarų Vokietijos. Biuletenis Chicago Latvian Newsletter 1984 m. rugsėjo laidoje aprašo Budapešto suvažiavimą kaip "Tarptautinę Gero Linkinčią Mafią".

ANGLŲ PROFESORIUS NAGRINĖJA NACIONALIZMĄ SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Londono universiteto profesorius Peter Reddaway nagrinėja nerusų tautų nacionalizmą Pietų Korėjoje leidžiamo žurnalo Freedom Digest kovo numeryje, išspausdintame straipsnyje "Disidentizmas Sovietų Sąjungoje". Pasak jo, nacionalizmo stiprumas kartais priklauso nuo jo ryšių su tvirta tautine religija. Katalikiška Lietuva aiškiai išsiskiria kaip respublika, kurioje šie ryšiai yra pasiekę beveik "lenkiško" tamprumo - todėl tautinis disidentizmas Lietuvoje turi galias šaknis ir jo neįmanoma ištrinti.

Toksai pat Bažnyčios - tautos santykis, rašo Reddaway, egzistuoja Vakarų Ukrainoje, tačiau dėl Unitų Katalikų Bažnyčios intymių ryšių su ukrainiečių nacionalizmu, ji prieš 40 metų buvo paskelbta nelegalia. Kadangi nacionalizmas Ukrainoje labai pavojingas Sovietų valdžiai, ukrainiečių nacionalistai buvo ypatingai griežtai represuoti ir reikalavimai legalizuoti Unitų Bažnyčią buvo atmesti. Ukrainos Helsinkio Grupė buvo sutriuškinta ypatingai nuožmiomis priemonėmis; daugelis jos narių gavo nuo 10-ties iki 15-os metų kalėjimo. 1983 metais nacionalistinis disidentizmas Ukrainoje buvo jau beveik visai nustumtas į po-grindį.

Anglų profesorius įžiūri ypatingą estų disidentizmo stiprėjimą 1979-81 metų bėgyje. Jį dalinai skatino įvykiai Lietuvoje bei Lenkijoje ir bundantis pabaltiečių vienybės jausmas. Kiekurių vadovaujančių estų disidentų nuteisimas 1983 metais padėjo valdžiai atstatyti kontrolę, bet Estijoje dar tebesijaučia bruzdėjimas. Disidentizmas esąs daug silpnesnis Latvijoje, kur nepajėgta suorganizuoti net ir palaudo nacionalistinio sąjūdžio.

Nacionalistinių sąjūdį Gruzijoje Reddaway vadina tvirtu, bet beformiu. Tačiau nors tautinė Gruzijos stačiatikių bažnyčia tradiciniai buvo daug silpnesnė už lietuvių ar ukrainiečių katalikų bažnyčias, pastarojo dešimtmečio bėgyje jai pavyko dalinai išsivalyti nuo korupcijos ir pakelti savo vadovybės lygį. Nors Gruzijos Helsinkio Grupė buvo greitai užgniaužta, gruzinų nacionalizmas nesiliauja stiprėjęs. Ribotas politinių areštų skaičius leidžia spėti, kad valdžia vengia vėl išprovokuoti nacionalistinių sąjūdį, kaip 1978 metais, kada naujos konstitucijos projektas sukėlė didelius neramumus.

Nacionalizmas Armėnijoje irgi stiprus, bet jis dažnai daugiau nukreiptas prieš Turkiją, negu prieš sovietinę valdžią. Armėnijos Bažnyčios pozicija yra atitinkamai dvi-prasmiška. Todėl oficialios represijos labiau pažeidė Armėnijos Helsinkio Grupę ir kitus disidentų sambūrius; kelios areštų bangos juos beveik visiškai nutildė.

Reddaway rašo, kad ortodoksinių islamo iškilimas Iranė ir musulmonų pasipriešinimas sovietinei Afganistano okupacijai sukėlė Kremliaus nerimą ir privedė prie kelių karingų sovietinių musulmonų įkatinimo. Vidurio Azijos ir Kaukazo musulmonų disidentizmas tebėra mįslė - kol kas jis dar neišsiliojęs į viešumą ir nesudaro tiesioginės grėsmės sovietinei valdžiai.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAKUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

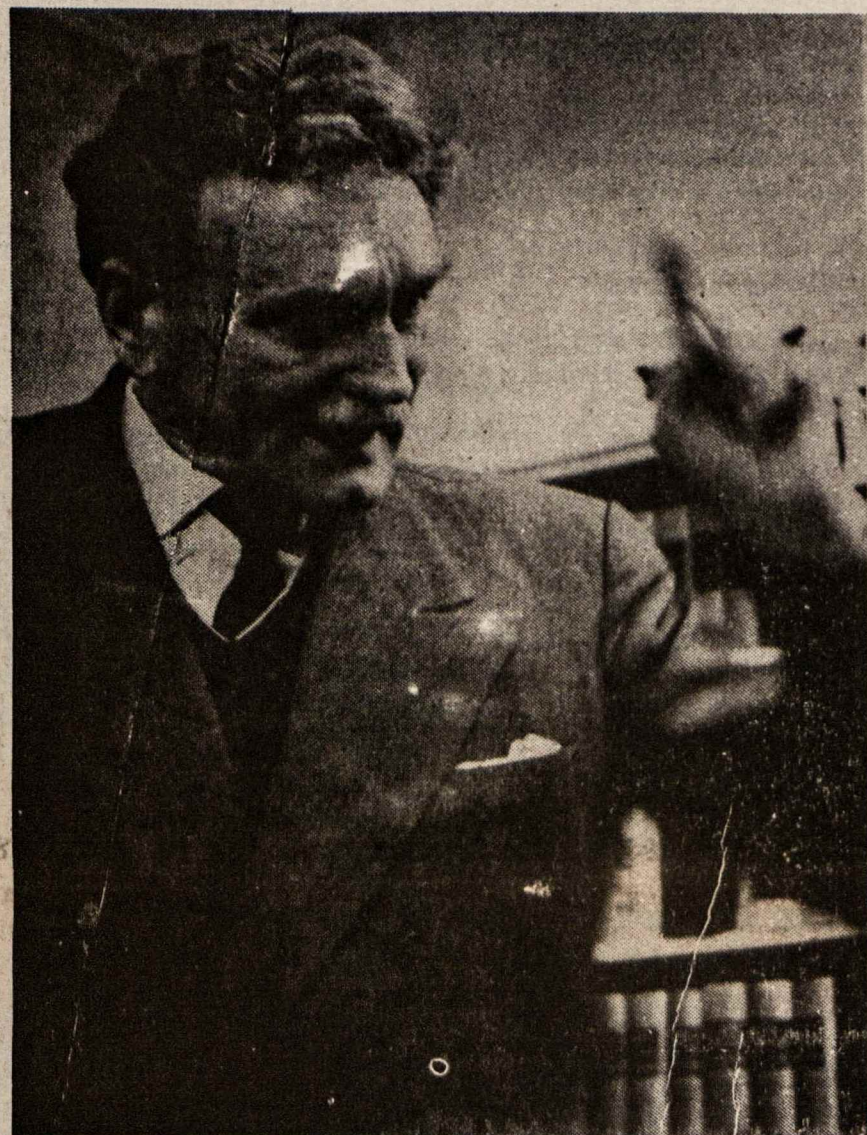
Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Prof. Juozas Eretas

APIE RUSŲ IMPERIALIZMĄ IR MESIANIZMĄ

(tęsinys)

Prof. Juozas Eretas (1896-1984)

Nuotr. Vytauto Maželio

Beveik tuo pat metu su žygiu pietuose Kotryna ir viduriniame fronte pasistūmėjo pirmyn ir Vakarūs. Čia svarbiausią savo akciją išvystė prieš lenkus, kur ji per tris padalinimus (1772, 1793 ir 1795) Lenkiją išbraukė iš Europos žemėlapiu.

Bet ir tas pasisekimas nesusėvelnino jos veržimosi ir Vakarūs, nes trumpai prieš mirtį ji prisipažino: "Jei galėčiau valdyti dar du šimtmečius, tai rusiškąs skėptas viešpatautų prie Atlanto". Bet ir tuo metu ji, buvusi vokiškoji princesė, galėjo būti patenkinta savo rusiškais laimėjimais, nes jos valstybės plotas, kuris Petriui I valdant apėmė apie 12 milijonų kv. km., jos valdymo metu paaugo iki 15 milijonų kv. kilometrų.

5. "Šventoji Sąjunga" (1815)

Po Kotrynos mirties 1796 m. jos įpėdiniu buvo jos sūnus Paulius I. O tas buvo linkęs kiekvieną iš Vakarų at-einančią naująbę bei kultūrinę pažangą užgniaužti. Tada net ir laisvę primenančios sąvokos, kaip "pilietis" ar "visuomenė", buvo išbrauktos iš dvaro žodyno. Kadangi buvo abejota ar jis sveiko proto, jis buvo 1801 m. nužudytas, po ko Kotrynos mylimas vaikaiš Aleksandras I (1777-1801-1838) išauklėtas pažangos dvasioje tapo caru, tačiau sunkiai prisiveržė prie reformų. Nežiūrint to, jis svajojo kartu su Napoleonu, užvaldyti pasaulį. O po šiojo ištremimo į šv. Elenos salą, jis skyrė sau europišką misiją, kurią jis siekė įgyvendinti kartu su Austrija ir Prūsija, su kuriomis jis 1815 m. Paryžiuje sudarė taip vadinamą "Šventąją Sąjungą". Kadangi Aleksandras pabrėžė, kad toji trejybė sudarė ją "Apvaizdos įgalia", darosi aišku, kad tos sąjungos dvasia kilo iš Pskovo vienuolyno.

Bet būtų klaida manyti, kad tas "šventas" susitarimas buvęs vien caro darbas. Kaip panašiais atvejais, taip ir ši kartą, turime paklausti: "Kokia moteris slepiasi šiame reikale?" Ši kartą ta moteris buvo Juliane von Kruedener.

Juliane von Kruedener (1764-1824)

Ji buvo kilusi iš Esseno krašto, iš kur jos protėviai buvo išsikėlę į Rusiją. Gimusi Rygoje, Juliane, būdama 18 metų, tapo barono Kruedenrio žmona. Iš namų gerai išauklėta, jauna baronaitė vedė prabangų gyvenimą ir savo "nuomėtus šokius" stebindavo net pačią "geresnę visuomenę", kurioje ji gėidė iškilti, panašiai kaip Mme de Staël, (1766-1817).

Tame parfumuotame pasišvaistyme ji 1804 metais pergyveno savo "Damas", kada mirė jai artimas žmogus. To įvykio sukrėsta, ji atsidavė mistikai. Ji, pamokslus sakydama, apkeliaavo daug kraštų, o Bazelyje ji įkūrė 2 psi.

net žymią "Traktatų bendrovę".

Vis aukščiau užgrieždama ji išdrįso prieiti ir prie Aleksandro I, kuo ji įėjo į "didžiąją istoriją". Tuo metu, kai 1812 m. Napoleonas įsiveržė į Rusiją, caras sužavėtas Pskovo vizijomis, taip nuoširdžiai pasišventė religijai, kad keliaujančiam pamokslininkui nebuvo sunku prieiti prie jo, kai jis viešėjo Hellbronne. "Ji kalbėjo į jį taip drąsiai, kad jis buvo visiškai nuliūdęs." Apie save ji prasiarė, kad buvusi didelė nusidėjėlė, bet su kryžiaus pagalba ji pasiekusi atleidimą. Kada caras nusikėlė į Heidelbergą, ji nusekė paskui jį ir tenai, o iš ten, ir į Paryžių, kur jam davė mintį įkurti "Šventąją Sąjungą".

Tačiau po Napoleono pralaimėjimo atvėso caro susi-žavėjimas savo "pranaše". Ir kada Londone pasirodė kariatūra, kuri carą atvaizdavo kaip jos įrankį, jis jos išsigynė ir ją pašalino iš Petersburgo. Tuo metu jau sunkiai susirgusi ji gydytis nuvyko į Krymą, kur ji 1824 m. mirė vienoje totorių kolonijoje.

Nors Aleksandras dažnai paklydo savo miglotoje mistikoje, jis tačiau bent vienu atveju buvo tikras realistas – būtent savo rusišką veržlumą prie jūros. Šiuo atžvilgiu jis panaudojo visus savo gabumus, kad per Dardenelius galėtų prasiiveržti į Viduržemio jūrą, o iš ten per Gibraltaro sąsiaurį ir į platųjį Atlantą.

6. Slaviškasis rasizmas

Su Kotrynos II mirtimi 18-to šimtmečio gale užsi- baigė tam tikras laikotarpis. Mat, su tada išsikeliančiu ro mantizmu, iškilo ir daugiaspalvis nacionalizmas, kuris slavų tarpe pagimdė tikrą panslavizmą.

Tam sąjūdžiui priduoti didesnę reikšmę, Dunojaus slėnio slavai 1848 m. Pragoje sušaukė pirmąjį visų slavų kongresą, kuris tačiau Vienos valdžios buvo išvaikytas. Į tą smurtą atsakydami, panslavistai nukreipė savo žvilgsnį į galingiausią slavų valstybę – Rusiją, kur jau 1830 m. Puš-kinas (1799-1837), nors pats buvo negriškos kilmės, buvo pranašavęs – "Visi slaviški upeliai sutekės į rusiškąją jūrą".

Stiprų paskatinimą rusiškąs mesianizmas sulaukė iš Dostojevskio (1821-1881), kuris savo politiniuose raštuose buvo skelbęs "rusų paskirtis yra paneuropėjiška ir ap-ims pasaulį. Būti rusu, reiškia būti visąžmogiu, nes mūsų likimas yra taip pat ir pasaulio likimas". Šitaip įsitiki- nęs, jo Karamzovas prieš savo kėlonę į Europą pareiš- kė: "Aš žinau, kad aš einu į kapines". Panašiai kaip jis, skelbė panslavistas Kirejevskis (1806-1856): "Sugriuvusi Europa yra reikalinga tikro centro. Tik rusų tauta, kuri politiškai ir dvasiškai kitus pralenkia, tokiu gali būti."

Kaip liudininkas tokio ugningo panslavizmo cituotinas ir Šveicarų poetas Karl Spitteler (1824-1924), kuris nuo 1871 iki 1879 metų dirbo rusų karininkų sferose kaip mo-kytojas ir 1888 m. laikraštyje "Wiener Deutsche Zeitung" išspausdino tokią pergyvenimą: "Staiga atėjo (vienoje drau- gijoje) Petras slavofilas, kuris su apaštališku užsidegimu padarė iškalbingą pranešimą apie Rusijos šventą misiją pasauliui valdyti, apie sugedusius Vakarūs, apie rusų kul- tūros pranašumą prieš visas kitas tautas. Tada aš suprat- tau kokia jėga slėpi tame fanatizme".

7. Carizmo galas

Nors Kruderienės inspirotasis Aleksandras I: savo valdymo metu buvo visas jėgas sukaupęs padaryti religiš- kai orientuotą "Šventąją Sąjungą". Europos dvasinė ir net politinė norma bei forma, tačiau tatau jam nepavyko. Prie- šingai, caras Mikalojus I (1796; 1825-1855) bandė įteisinti tvirtinimą, kad rusų caro valia yra vienintelis dieviškas apreiškimas ir todėl paklusnumas valdžiai esąs aukščiausia moralinė pareiga. Rezultatas: jo valdymo metu kraš- tą valdė sunki priespauda, kuri iš tėvynės kuone padarė kareivines.

Mikalojaus valdžios kietumą pirmiausia pajuto rusų pavergtos tautos ir jų religijos. Ypač vakarietiškuosius baltus (estus, latvius ir lietuvius) caras valdė despotišką griežtumu, nes būti nerusu ir neortodoksu šiam maskoliš- kam mesianizmui atrodė "mirtine nuodėme".

Suprantama, kad tokie žiaurūs "Gesta Dei Russos" iš- šaukė daugelyje dvasiškai budrių rusų tarpe tikrą netik- rumą. Antai Tolstojui (1828-1910) buvo aišku, kad "žmo- nių giminė turi išnykti" ir Berdiajevas (1874-1948) buvo tikras, kad jis sulauks "istorijos pabaigos". Net toks šiaip labai santūrus Meržkovskis (1865-1941) buvo įsitiki- nęs, sulauksias pasaulio pabaigos. Ir Lermontovo (1814-1841) kūrinyje "Mūsų laikų didvyris" jo herojus Pečolinas randa, "kad saldu sulaukti tėvynės žlugimo".

Nors visi tie pasaulio pabaigos pranašautojai toli pralenkė faktus, tačiau liko teisinga, kad jie visi nujautė tam tikro "laikotarpio pabaigą".

Ar tai nebuvo kažkoks atsisveikinimas su "trečiaja Roma?"

8. Leninas (Nuo trečiosios Romos į Trečiąjį Interna- cionalą)

1917 m. balandyje-kažkoks Leninas (1870-1924) važiavo užplombuotame vagonė nuo Šveicarijos į Švediją tikslu iš- ten patekti į Petrapilį. Tą jo kelionę buvo suplanavęs kai- zerinis vokiečių generalinis štabas su tikslu revoliucinė- mis intrigomis atitraukti Rusiją nuo Vakarų sąjungininkų, kuo galėtų baigtis Pirmasis Pasaulinis Karas (1914-1918) Vokietijos ir Austro-Vengrijos naudai. Kadangi Leninas iš tokio plano tikėjosi sau asmenišką pasisekimo, jis to- kiai akcijai pritarė, nes nuvertus caro valdžią, Rusija ga- lėtų vadovauti pasaulio proletariato kovai. Viskas, atrodė, vyko ta į aištingai siekiamą kryptimi, kai jis pasiekė Petrapilį. Kas gi buvo tas "Leninas"?

Vladimiras Iljičas Uljanovas (1870-1924), kuris pagal Sibiro upę Lena pasivadino Leninu, buvo vieno mokyklos inspektoriaus sūnus, kuris vėliau iš caro gavo bajoro ti- tulą. Šis (1831-1886) buvo kilęs iš Astrachanės prie Kaspi- jos jūros ir kalmukų kilmės. Taip pat ir motina, Maria Blank (1836-1916) buvo svetimos, būtent vokiečių kilmės (su švediškais giminačiais). Taigi, Leninas nebuvo tik- ras rusas, o mongoliškai-germaniškas mišinys. Politiš- kai tam jaunam kitataučiu buvo lemiama 1887 m., kada jo

vyresnysis brolis, įpajiotas į sąmokslą prieš carą, bu- vo nužudytas mirti. Iljičas tuomet pasižadėjo už jį atker- šyti.

Kai Leninas baigė savo teisės studijas, jį viliojo lais- voji Šveicarija, kurią jis panaudojo ne tik tolimesnėms studijoms, beti ir verbavimui į savo "Trečiąjį Interna- cionalą". Kaip komunistinis elitas šis turėjo pradėti "Pasaulio revoliucijų epochą" ir tai ne Rusijoje, o Berlyne, nes jis nepasitikėjo "tąja rusiškąja koše".

Fnessa

Tai "koše" minkyti visu uolumu padėjo viena mote- ris. Bet ta moteris nebuvo jo žmona Krupskaja (1869 - 1939), kurią jis 1898 m. Sibiro tremtyje buvo vedęs, ir ku- ri vėliau kaip šeimininkė bei pagalbinė sekretorė jam padėdavo, o Ines Armand (1875-1920), vadinama Fnessa, surusėjusi prancūzė. Nors ji jau buvo (už prancūzų) ište- kėjusi, ji buvo tikra Iljičo palydovė ir ištikimiausia jo bendradarbė.

Žerėdama gabumais, ji savo "herojų" lydėjo visur, kur jis buvo reikalingas jos paramos. Tokiu būdu ji 1917 metais lydėjo Leniną ir aname pasakiškame vagonė, kuris jį nuvežė atgal į Rusiją, į pergalę. Visur ji sakydavo kalbas – savo originalias ir tokias, kurias jis jai buvo padiktavęs. Ir po visų vargų ji džiugindavo jį skambinda- ma Bethoveno "Appassionata" ar kokį kitą heroiską kūrinį. Bet visu tuo ji peržydėjo taip greitai, kad mirė vos pasie- kusi 40 metų. Amžino poilsio vietą ji gavo Maskvoje gre- ta savo mylimojo mauzoleumo. Bet apie tą "nekomunisti- nę" idilę likusius pasaulis ligšiol mažai tepatyrė, nes so- vietai abiejų susirašinėjimą dar ir šiandien tebelaiko už- rakintą.

Carl von Clausewitz

Tai tikras nuostolis, nes ta korespondencija galėtų įnešti daug aiškumo ir į kitą meilę, "būtent į jo literatū- rinis bei mokslinius santykius su Carl von Clausewitzu (1780-1831) autorium klasiškojo veikal "Apie karą".

Tos knygos autorius, lenkų kilmės, buvo Prūsijoje ta- pęs karininku ir kaip toks, kovojo prieš Napoleoną. Iš jo karinės patirties jame subrendo daug gilių minčių apie ka- ro vedimą, taip, kad iš jo studijų išaugo epochinės reikš- mės veikalas. Tik jis pats jo išleidimo nesulaukė, nes mi- rė vos sulaukęs 51 metų, po ko jo žmona pasirūpino vyro veikalų spausdinimu. Kitas netikėtumas: jo svarstymai ta- da vos tebuvo pastebėti vokiečių, kurie šiandieną jį laiko savuoju.

Visiškai kitaip pasielgė Leninas, kuris su svarstymus studijavo taip intensyviai, kad, taip pasakius, jis tapo "ko- munistiniu Clausewitzu". Taip jis pavyzdžiui, dažnai ci- tavo aprašytojo tvirtinimą: "nugalėtojas visada mėgsta tai- ką. Jis mielai norėtų įsiveržti į priešo žemę be pasiprie- šinimo". Ta prasme Leninas visada kalė savo strategams be šūvio, tai yra politinėmis priemonėmis siekti priešo kapituliacijos.

Bet kas tada, kai anas priešinasi? Tuo atveju Leni- nas prirašė agresiją, nes "Sovietų taikos strategija yra karinga"; svarbūs klausimai tautų gyvenime turi būti sprendžiami jėga. Tąja prasme Leninas 1917 m. savo at- sisveikinimo laiške Šveicarijos darbininkams pabrėžė: "Reikalavimas, kad proletariatas turėtų atsisakyti revo- liucinių karų, yra beprotybė". Ir apie diktatūrą, kuri iš to išsivysto, jis šitaip pasakė: "ji nėra surišta su kokiais nors įstatymais".

Ir šitaip Leninas nepripažino kokio nors pacifizmo, ką jis savo rašinyje "Socialistinio Internacionalo padėtis ir uždavinys" taip išdėstė: "Karo tarnybos vengimas, strei- kai prieš karą ir t. t. yra kvailybė. Šalin tie svajojimai apie taiką, bet kokia kaina. Mes norime iškelti pilietinio karo vėliavą." Tam atitinkamai jis kiekviena proga pa- brėžė darbininkams ir kareiviams, norintems panaikinti kariuomenę: "Tai gyna kvailybė. Kaip jūs norite susidoro- ti su savo priešu." Su mongolišku pasalmu Leninas da- rė skirtumą tarp pacifistų užsienyje ir viduje: "Anieji y- ra mūsų prieteliai, bet šieji mūsų priešai."

Palygindami Clausewitzą su Leninu, mes tuoj supran- tame, kad pirmasis konfliktuose siekia politinio subren- dimo: "Karo reikalai turi būti sprendžiami ministerių ka- binete". Taigi, jis siekia derybų bei Modus vivendi, Leninas gi – kovos, nugalėjimo ir sunaikinimo.

Stalinas (1897; 1924-1953)

Po Lenino mirties (1924) iš jo įpėdinių žiauriausiai iš- kitų išsiskyrė gruzinas Josif Visarionovič, kuris pats pasivadinęs Stalinu, kas reiškia "Plieninis". Štai vienas pavyzdys: kai jis 1940 m. okupavo Baltijos respub- likas – Estiją, Latviją ir Lietuvą ir tada vakariečiai at- kreipė jo dėmesį į sunkumus, kurie jam ten atsiras, tai jis tik ciniškai atsakė: "Ta problema yra tiek didelė kaip mūsų gyvulinių vagonų talpumas". Iš tikrųjų jis įsakė su- imti dešimtis tūkstančių baltų ir juos gyvuliniuose vago- nuose išvežti į Sibirą su transporto nurodymu "Važma: žmonės".

Tokiu pat būdu jis po Lenino mirties pradėjo į nieką neatsižvelgiant, žemės ūkio kolektyvizavimą ir lygiai k'laikų supramoninimą, kuris savo socializmu turėjo būti pavyzdžiu visam Vakarų pasauliui.

Tas milžiniškas bandymas per "Didįjį Tėvynės karą" (1939 - 1945) prieš įsiveržusį Hitlerį tapo tokiu patriotiniu žygiu, kad Sovietų Sąjunga Jaltos konferencijoje 1945 m. galėjo greta JAV iškilti į antrąją pasaulio galybę.

Po tokio atvertinimo Stalinas sugrįžo prie fantastinio Lenino plano visoje Vakarų Europoje sukelti socialistinę revoliuciją. Bet tam reikėjo iš Kremlius vispasiško stra- teginio plano. Juos beruošiant Stalinas mirė 1953 m. Tri- mis metais vėliau jo įpėdiniai toki planą jau turėjo.

(pabaiga kitame "NL" nr.)

- Ir juodžiausio piktadario skeletas baltas
- Kai stalas per aukštas, pavalgai ir po stalų.
- Šūnys – tolerantiški: jie nepyksta, kad mes neturime kuo pavizginti. (Iš "Sizifas be akmenų", V. Karalius)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

VIENOS KNYGOS ISTORIJA

Pamačiau tą knygą centrinėj miesto bibliotekoje, patiestą ant lentynos. Jos išvaizda pagavo mano dėmesį. Aplankas papuoštas gražiais lietuviškais raštais. Daug sakąs pavadinimas: "Sudiev. Good Bye. Pagalbinis užvadinimas sakė, kad tai vienos lietuviškos - imigrantės džiaugsmas ir vargai. Pavarčius ją, paaiškėjo, jog tą knygą 1977 m. išleido Mamyland leidykla, dailiai ją apipavidalindama: kietas viršelis, geras popieris, švarus darbas, patrauklus Pauliaus Jurkaus aplankas. Vidiniam užvardijimo lape buvo autorės, ją padovanojusios bibliotekai įrašas nevikria rašysena. Atsiverčiau knygos skolinimo lapelį. Naujas nustebimas: per penkis metus jos nebuvo paėmęs nė vienas skaitytojas. Po poros metų vėl patikrinau lapelį: vis tebebuvo vienintelis jos skaitytojas.

LIETUVAITĖS IMIGRANTĖS LIKIMAS

Knygoj pasakojama autorės (Eve Bates) motinos istorija. Ji gimė ir savo vaikystę praleido Paantvardy, netoli Jurbarko. Tai gi, ji turėjo pažinti Jurgį Baltrušaitį, gimtąj ten pat, tik keliolika metų anksčiau. Jos atvažiavimą į Ameriką aplinkybės padeda suprasti, koks įkarštis stūmė to laiko lietuvius plūsti į tą aukso šalį. Ne vargas ją priverstė išplaukti su ta srove. Jos tėvai turėjo labai didelį ūkį. Bet, tėvui mirus, ji vistiek leidosi į kelionę vienai viena, pas savo seserį, jau prieš kelis metus įstaisiusią Riverside mieste, Naujojoje Anglijoje.

Taip ji, Antonina Rukšnaitytė, po nuotykingos kelionės, pradeda apsiprasti aukso šalį. Ji svajojo apie ramų aprūpintą gyvenimą, su pastoviu darbu ir saugiu savaitės atlyginimu. Bet netrukus ji ištekėjo už elegantiško, Amerikoje gimusio lietuvi. Jis vadinosi Brunonas Widžėnas ir, vėliau, kaip pasirodė, turėjo ūkininkavimo aistrą. Antoninos planai apvirto aukštyn kojomis. Pamačiusi pirmąjį išnuomotą apieštą ūkį, ji graužėsi, apsišverė, paskui nusišluostė ašaras ir pradėjo valyti trobą, kamšyti skyles jos sienose.

Per metų eilę jie gyveno skurdžiuose, nualintuose vienkiamuose. Galop jie šiek tiek prakuto, nusipirko ūkį. Gyvenimas pasidarė lengvesnis. Vaikai užaugo. Bet tada vyresnioji duktė išbėgo su savo širdies numylėtiniu, kita irgi pasirinko mišrias vedybas, sūnus išėjo į kariuomenę. Šeimos nelaimėms papildyti, Widžėnas gauna širdies sūgį ir lieka suparaližuotas. Antonina jį ryžtingai slaugo kelis metus namie. Istorijos apabaigoje Widžėnas, gulėdamas lovoje, žiūri pro langą į sūnų, grįžusį iš kariuomenės, traktorių ariantį žemę. Gyvenimas vistiek tęsiasi.

KNYGOS ŠARANGA

Autorė kaip tik yra ta vyresnioji duktė, jaunystėje išbėgusi iš namų. Knygos įžangoje ji sako buvusi pradėjusi rašyti biografinį romaną. Tas romanas, reikia manyti, būtų buvęs įdomus. Ji turi porą rašytojų pačių brangiausių savybių: žmonės, išėję iš po jos plunksmos

HOMO SOVIETICUS

SKAITYMĖLIAI APIE TARYBINIO ŽMOGAUS PSICHOLOGIJĄ
3.

Vladil LYSENKO

UŽ AUTOBUSO BILJETELĮ....

Kai aš buvau pasiekęs savo karjeros viršūnę, aš uždirbdavau 700 rublių į mėnesį, kaip vyriausias kapitonas (atsieit 5-7 kartus daugiau negu gero darbininko uždarbis, ir dar 250 rublių kaip žvejybos laivo kapitonas. Paskui vieną dieną - atsiradau be nieko. Bet išvažiavęs iš SSSR, aš pasijutau vertas žmogaus vardo ir dėl to mes, disidentai, esam pasirengę daugeliui aukų.

Jūrininkų padėtis yra sunki visose pasaulio jūrose, sunki visiems mūsų žemės jūreiviams. Bet šalia sunkių darbo sąlygų, sovietinis jūrininkas turi dar savus, režimo sunkumus. Jei jo laivas sugrižta, negalėdamas pasiekti žūklės vietą dėl blogų klimato sąlygų, jam neapmokės prarastų darbadienių. O tačiau, nežiūrint prarastų darbo dienų, jam visvien reikės grįžti su plane numatytu tonazū. Reiškia, reikės plūsti dar karščiau. Žvejų laivuose dirbama ir ilsimasi pamainomis: aštuonios valandos darbo, keturios poilsio. Pradedantį gauna 67 rublius į mėnesį ir 95 kapeikas maistui. Jei jis panorės tinkamiaus save pamaitinti, jis išleis visą algą laivo bufete - kantinoje. Šalia to, jis yra priverstas pirkti vienpirštės pirštines, be kurių neįmanoma dirbti. Tas pirštines gamina mums su didelė meile kalėjimuose ir kacetuose, bet jos susidėvi po poros trejetos dienų. Jūrininkai tačiau gauna jų vieną porą į mėnesį. Tai mūsų unijų vadų įsikišimo ir persitenigimo nuopelnas, nes iki 1975 metų gaudavom jų po porą kas dešimtį dienų.

Pradedančiojo darbas yra mėtyti žuvis, kurios yra dėžėj, ant stalų, kur jos valomos. Jam tenka stovėti išbričius iki kelių žuvų krūvon ir lankstyti iki 39 kartų per minutę. Nemint kontrolieriaus, kuris chronometruoja, kad pagerintų numatytą planą ir įrodytų, kad soclenktynės yra tikrovė. Ir visa tai vyksta 24 valandas iš eilės, kiekvie - nam atplint 16 valandų į dieną. Aš čia pasakoju apie žvejybos laivus, kurie žvejoja palei krantus. Laivai - šaldytuvai - tikri plaukiojantys fabrikai - išvyksta žygin, kuris trunka iki šešių mėnesių, ir jie neturi teisės įplaukti uostan atvargai.

Vienas tokių pradedančių žvejų įstojo žvejų laivynan, nes jam buvo pasakoje, kad "Šiaurėj gerai uždirbama". Be to, jau nuo devynių metų amžiaus jis buvo matęs, kaip jo motina tempė įsikinkiusi arklių kolchoze, ir jis buvo jai pažadėjęs, kad po karinės prievolės, kolchozan nebegrįš, sušuras geresnį darbą. Ir taip jis atsirado mano laive. Bet pakako poros dienų atviroj jūroj, kad sudužtų jo iliuzijos. Jis nusižudė.

Ne visi žudosi, bet visi gyvena panašiai. Darbo sąlygos mažiau vargingos prekybos laivyne, ir uždarbiai ten aukštesni; galima padaryti iki 100 rublių, 1984. XI. I

atrodo gyvi ir, be to, ji yragabi pasakotoja. Ji mokėjo atrinkti pačius įspūdingiausius įvykius iš visų tų praslinkusių metų.

Bet ji pasidavė nelaimingai pagundai perdirbti tą romaną į šeimos istoriją. Sakosi, įdėjusi į tą užsimojimą dvidešimt metų darbo. Žinoma, taip pat daug išlaidų. To triūso pasekoje, knygoje atsirado dideli dokumentacinio pobūdžio gabalai, sudaryti iš medžiagos, surinktos iš senų laikraščių, iš įstaigų ir knygų, kuriose parodoma, kas tuo laiku dėjosi Lietuvoje ir Amerikoje. Tie visi gausūs priedai atspausdinti skirtingomis raidėmis - jiems labiau išskirti iš kasdieninių šeimos pergyvenimų.

KODĖL JOS NIEKAS NESKAITĖ ?

Ta knyga, nors bereikalingai apkrauta visokia dokumentacija, yra įdomi. Joje daug vertingos etnografinės medžiagos. Tarp kita ko, ji pamini savotišką audimo raštų naudojimą. Jaunamartė, atėdama į šeimą, atsineša savo mėgiamus raštų motyvus. Jos vyras juos išraižo medžio drožiniuose, puošiančiuose trobą ar kletį. Jie tampa savos rūšies šeimos heraldika.

Vaizduojamųjų žmonių gyvumą sustiprina nykimo nuotaika: Amerikos užkampy buvo atkurtas lietuviškas kaimo gyvenimas, o paskui matal, kaip tas gyvenimas nyksta, kaip visos viltys baigiasi niekais. Tą nykimo įspūdį išreiškia ir pats knygos pavadinimas: autorė sako sudiev savo lietuviškai praeičiai. Amerikoniškas skaitytojas to slėgimo nejusť. Jis tuose prisiminimuose matytų perėjimą į naują, jau amerikonišką gyvenimą.

Bet - tos knygos niekas nepajudino. Kad lietuviai jos neskaitė, nenuostabu. Jie neturi laiko. Jų dienos perkrautos dideliais įvykiais, dideliais darbais, dideliais užsiėmimais: tarnyba, duplexai, vardinės, gimtadieniai, vedybų ir skyrybų sukaktys.

Kitus skaitytojus ta knyga atgrasino todėl, kad ji priklauso tų knygų rūšiai, kurias autoriai rašo patys sau. Taip atsitinka su dažu veikalų, parašytu angliškai. Lietuviams yra sunku suprasti tą paprastą tiesą, kad tai, kas jiems atrodo svarbu ir įdomu, kitos tautybės žmogui nekelia karščių visai jokio susidomėjimo. Kaip anglų priežodis sako, arklį gali nuvesti prie vandens, bet negali jo priversti gerti.

N. K v i e t i n s k a s

AR ESPERANTO KALBOS AUTORIUS BUVO LIETUVIS ?

Visos tautos nori, kad žymesnieji žmonės būtų jų tautybės. Ypač tokių, kurių tautybė nėra aiški. Taip, sakysim, filosofas E. K a n t, as neaiški, ar buvo vokiečių ar lietuvių (prūsų) kilmės. Tokių yra daugybė, todėl juos savinasi ir vieni, ir kiti.

Ypatingai ši grumtynė eina tarp lietuvių ir lenkų. Čia sunkumą sudaro ne tik dokumentų ar liudininkų nustatymas kuria tautybei šis ar anas priklauso, bet ir nelemtoji lietuvių-lenkų unija. Toks, pav., poetas Adomas Mickevičius gal ir pats nežinojo kur priklausyti. Jis idealizavo senąją Lietuvos istoriją, tačiau apie tai poetas rašė lenkų kalba. Bet lenkai savinasi ir tokius žmones, kurių kilmė ta-

nors ir tai ne kažinkas. Prekybinio laivyno privalumas tas, kad jiems tenka neišvengiamai sustoti Vakarų pasaulio uostuose. Iš tikrųjų, tolimo plaukiojimo žvejų laivams, net kada jie žvejoja Amerikos, Norvegijos ar Kubos vandenynse, draudžiama įplaukti postoviniui į jų uostus, "kad išvengus ideologinio apsikrėtimo". Aš, pavyzdžiui, turėjau rimtų nemonumų su KGB už tai, kad sustojau be leidimo Saint-Jean-de-Terre-Neuve uoste (St. Johns, Newfoundland). Pareigūnas, kuris buvo atsakingas už mano laivo šaldymo sistemą, nusipikino akis vien patikrinimo metu. Aš susižinojau su artimiausiu uostu, kur galėčiau patalpin ti jį lignonin. Akis išgelbėjo. KGB man priekaištavo, kad mano laikysena buvusi nerimta, kad tekę mokėti už sienio valiuta už operaciją, bet labiausiai už tai, kad iš stačiau pavojuj savo žmones, nes juos galėję kontaktuoti kanadiečiai, prikalbindami juos pabėgti ar išduoti laivo paslaptis.

Prekiniams laivams būtina iškrauti važmą, o tai suteikia jūrininkams galimybę išlipti krantan. Ir užsimti bizniu: sakysim, žindukais. Kadangi jie užima mažai vietos, juos galima grįžus brangiai parduoti. Jie geresnės kokybės už sovietinius ir mokama iki dešimties rublių už vieną. Tai prilygsta atsieit dviejų dienų uždarbiui. Taip prekiaujant, gali pasisekti, kad įsigytum mašiną ar net namus, jei esi ilgai dirbęs prekybiniame laivyne. Užtat reikia turėti geras rekomendacijas, kad patektum į šį sektorių. Faktinai reikia turėti savo globėjais tris partiečius, išbuvusius nemažiau penkerius metus partijoje, bet ir tada būni nuolatos sekamas KGB. Bet - tas žaidimas vertas pastangų. Jei kartais teks sutikti čia, Marselyje, uoste sovietinį jūrininką, pasekit jį ir pamatysit, kad jis niekad nevažiuoja autobusu. Jei jis išleistų tuos keis turimus frankus už bilietelį, visi draugai jį palaikytų bepročiu. Iš tiesų kiek galima nupirkti žindukų už tą sumą? - Du, keturis? Tai prilygsta penkiolikai darbadienių Sovietų Sąjungoj. Vietoj vieno autobuso bilietėlio.

Chronique des petites gens d, URSS. Actes du Colloque international sur la situation des travail - leurs en URSS. Marseille, 8-9 nov. 1980. Paris, Ed. du Seuil, 1981.

PRIERAŠAS

1983 metų pabaigoj pasirodė šio straipsnio autoriaus knyga: "A Crime Against the World; Memoirs of a Russian Sea Captain" (Translated by Michael Glenny. London, Golancz, 1983, 254 p.), kurioj Vladil Lysenko iškelia kokius nuostolius žmonijai daro chaotiška sovietinė žūklė, viršydama savo planus. Jis atkreipia pasaulio dėmesį į tai, kaip tenka interpretuoti sovietinio radijo pagyras, kad žvejai dar kartą pakėlė 30% savo gamybinės normas. Žūklės planai gal ir buvo įvykdyti, bet kokia kaina. Išgaudant Ko - lios pusiasalio pakrantėse "moivą", atsieit mažyčius merlanus (Whiting), kurie yra kitų žuvų - menkių ir aiglefin (halibut) pagrindiniu maistu. Pasirodo menkes Berenco

bai aiški. Čia noriu paminėti vieną tokį asmenį - tai tarp - tautinės kalbos esperanto autorių dr. Liudviką L. Z a - m e n h o f a. Jis gimė Baltstogėje, kurį laiką užsiėmė akių gydytoju praktika Veisėjuose, bet vėliau gyveno ir mi - rė Varšuvoje (1917 m.). Iš visų dokumentų aišku, kad jis ir visa jo giminė buvo žydai, tačiau tas nekludė lenkams jį skelbti lenku, nežiūrint jo biologinės tautybės.

O labai įdomu, kad pats dr. L. Zamenhofas save lai - kė lietuviu. Štai mažą ištraukėlę iš jo kalbos, pasakytos 1907 m. Londone, laike esperantininkų kongreso:

"Tu stovi prieš mano akis mano brangi Lietuva, mano nelaiminga tėvynė, kurios aš niekados negaliu užmiršti, nors aš seniai turėjau tave apleisti. Tu, kurią aš dažnai matau savo sapnuose, kurią jokia žemės vietelė niekuomet nepakeis mano širdyje, tu pasakyk, kas tave labiau myli: ar aš idealistas esperantininkas, kuris kaip kiti šimtai tūk - tančių tavo sūnų turėjome tave apleisti, ar tie, kurie nori, kad tu priklausytum išimtinai tik jiems".

Sakykim, kad dr. L. L. Zamenhofas biologiniai negalėjo būti lietuviu, nors kaip matyti iš jo kalbos, tokiu save lai - kė, tačiau lenkai esperantininkai skelbė jį lenku. Šiuo klau - simu buvo straipsnių esperanto kalbos spaudoje ir net dis - kusijų esperantininkų suvažiavimuose. P. E n s k a i t i s

ADVOKATAS ALEXIS PROTESTUOJA REAGAN'UI DĖL OSI VEIKLOS

Lietuvių kilmės advokatas Frank Alexis šią vasarą pa - siuntė prezidentui Reaganui laišką, kuriame jis protestuo - ja prieš OSI (Specialių Tyrimų Įstaigos) rodomą pasitikė - jimą "KGB suklasotais dokumentais". Šio laiško turinį liepos 30 d. laidoje aprašė Massachusetts valstijoje lei - džiamas laikraštis Ware River News.

Alexio laišką inspiravo JAV-ių Teisingumo Departa - mento birželio mėnesį iškelta byla Gilbertville (Mass.) gy - venančiam Vytautui Gudauskui ir "trims kitiems lietuviams imigrantams". Alexis rašo, kad jį ir daugelį kitų "papi - k - tino faktas, kad (departamento) tyrimo skyriaus nariai lankėsi Sovietų okupuotoje Lietuvoje, kur jie tarėsi su sovie - tinio KGB prokurorų apie nusikaltimus, kuriuos tariamai padarė buvę Lietuvos piliečiai: "aš negaliu suprasti tyri - mų įstaigos elgesio - jie siekia Sovietų Rusijos, Lietuvos ir lietuvių priešo, pagalbos".

Alexis primena prezidentui, kad lietuvių tauta sava - noriškai nesuorganizavo divizijos nacių armijai, kai tai padarė daugelis kitų tautų. Išreikšdamas savo įsitikinimą, kad lankydamiesi Lietuvoje ir tardamiesi su KGB pareigū - nais, OSI nariai pasielgė neteisėtai, jis baigia savo laišką šiais žodžiais: "Aš raginu jus, pone prezidente, pašalin - ti visą tyrimų įstaigos personalą ir įsakyti, kad visos šios įstaigos užvestos bylos... paremtos suklasotais KGB do - kumentais, būtų panaikintos". (ELTA)

Jūroj rusai išgaudė jau 1950 m. dekađoj, lygiai kaip visą eilę kitų rūšių žuvų. Ne be reikalo Kanada ir kitos valsty - bės - Islandija, Norvegija - reikalavo praplėsti žvejybinius pakrančių vandenį iki 200 mylių nuotolio ribos. Žiauriau - siai buvusios naikinamos silkės. Šimtų šimtai sovietinių trolerių tada telkėsi Amerikos šiaurės rytų pakrantėse, prie George's Bank, kai silkės plaukdavo neršti. Tuomet tinklą po tinklo susemdavę vienu pabraukimu iki 30 tonų ir nėsčios žuvis, daužydamosi į kilpas, švirkšdavo ikrus čiurkšlėmis į visas puses.

Beprasmiš naikinimas gamtos gėrybių, pasirodo, nesi - baigdavo vien jūroj. Vladil Lysenko prisimena, kaip vien iš Murmansko uosto išgabeno 30,000 tonų sudėtų silkų į tundrą ir ten jas sudegino. Vietinė rinka buvo tomis žuvi - mis užkimšta. Vakarai nepirko, nes jos buvo netikusiai paruoštos, o laivams prireikė krantinėse vietos kitam žū - klių grobiui.

"Negalima būtų tvirtinti", sako Lysenko, "kad žvejy - bos laivyne darbo našumas menkas". Tik abejotina, ar jūrininkams iš to kokia nauda. Lysenko duoda pavyzdį. "Yra žvejybos laivas, aprūpintas šaldytuvais. Jo talpa - 35 tonos, bet reikalaujama, kad jį pakrautų iki 40 tonų. La - vo įgula pavaro penkiasdešimt. Kai jūrininkai išplaukia atviroj jūron, visa kas jiems belieka, tai pulti dirbti, nes jie neturi kitų priemonių pasidaryti pinigų. O visai ne - svarbi nei pagautų žuvų kokybė, nei kiekis. Reiškia, išvy - ka jūron davė 40 tonų įvairiausios rūšies žuvų. Valstybė parduos jas už 2,600,000 rublių. Tačiau laivo įgulos - 96 asmenų - atlyginimas sieks kokius 64,000 rublių, atsieit, 2.5% bendros pajamų sumos. Pasinaudojant šiuo pavyz - džiū, galima imti studijuoti balsiąją Markso "ant-vertę" (plus - value); Norvegijoje ir Švedijoje, kur siaučia bal - sus kapitalistinis "išnaudojimas", atlyginimai jūrininkams prilygsta 40 % produkcijos savikainos."

Kad Vladil Lysenko nieko nepertempia, galbūt geriau - siai paliudija Georgii Vladimov'o romanas "Trys minutės tylos", kurį po tam tikrų iškarpymų, vis tik išleido. Bet apie tai vėliau.

Prieš tai pacituokime ištraukas iš kelių pasisakymų mūsų pačių lietuvių rašytojų, kurie nėra jokiais disiden - tais. Anaipol - vienas jų - Vytautas Petkevičius - nesi - slepia dirbęs KGB. Kitas - Algimantas Čekuolis - pažis - tamas ne vienam montrealiečių ir otaviškių, buvo "Novos - ti" korespondentu Kanadoje.

"Pamenu, kaip mane patį, jau partijos kandidatą, su visais komjaunimo keliais aplais ir komunistų rekomendaci - jomis ku šurkščiausiai išgujo iš aukštosios jūreivystės mokyklos Leningrade vien už tai, kad aš gyvenau okupu - toje teritorijoje ir todėl galėjau būti užverbuotas fašisti - nės žvalgybos. Ir kai aš, tos balsioš neteisybės apakin - tas, neišlaikiau ir politinėje komisijoje pakėliau balsą, ma - nęs mokyklos viršininkas paklausė:

- Tai ką, užsigavai? Ant tarybų valdžios užpykai?

Ir ką aš jam tada turėjau atsakyti?"

(Tarybų Lietuvos Rašytojai. Vilnius, Vaga, 1967.) (b. d.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

DARIUS-GIRĖNAS 1933-1983

PUIKUS LEIDINYS

PENKIASDEŠIMTOSIOS transatlantinio DARIAUS IR GIRĖNO skrydžio sukaktuvės atžymėtos puikiu albumu. Išleista Chicagoje, 1984. Redagavo ir paruošė Edmund J a s i u n a s. Apipavidalino Petras A l e k s a. Kietais viršeliais, daugybė nuotraukų ir dokumentinės medžiagos. 263 psl. Kaina \$25.

AUTORIAUS ŽODIS

Kai prieš penkiasdešimt metų Darius su Girėnu skrido į Lietuvą, aš buvau tik dešimties metų berniukas. Mūsų šeima tuomet gyveno Žemojoje Fredoje, netoli aerodromo. Man pačiam tada teko asmeniškai pergyventi Dariaus ir Girėno laukimo dienų jausmą ir pajusti didįjį tragizmą lakūnams žuvus.

Dariaus ir Girėno žygis ir aerodromo artuma pakreipė mano gyvenimą aviacinė linkme. Jaunuolių būdamas, pastačiau daugybę aviomodelių ir juos laidžiočiau nuo ten pat esančių Fredos šlaitų, o akimis sekiau kylančius ir tūpiančius Vyčio kryžiumi paženklintus lėktuvus.

Kai mokiausi "Aušros" berniukų gimnazijoje, sykį jos vadovybė mus paskatino parašyti po vieną laišką nežinomam lietuvių kilmės amerikiečiui-moksleiviui. Gimnazijos vadovybė pasirūpino mūsų laiškų persiuntimu atitinkamoms Amerikos lietuvių organizacijoms ir mokykloms. Parašiau ir aš tokį laišką, ir į jį buvau įdėjęs brangią relikviją - LITUANICOS drobės gabalėlį, bet atsakymo nesulaukiau, korespondencinis ryšys neužsimezgė.

Besimokydamas Aukšt. Technikos M-loje, uoliai priklausiau aviacijos būreliui. Baigiau Lietuvos Aero Klubo ruošiamus aviomodelistų ir civilinių lakūnų kursus. Buvo pasistatę net savos konstrukcijos lėktuvą, bet deja, prasidėjęs II-sis pasaulinis karas ir jį sekusios okupacijos visos mūsų aviacinės svajones ir planus sugriovė.

Vokiečių okupacijos metais, savaitgaliais pisiau slapta sklandėme nuo Nemuno šlaitų Virbaliūnuose, netoli Kulautuvos.

1944 metais apleisdamas tėvynę, su savimi pasiėmiau Lietuvos Aero Klubo išleistus Dariaus ir Girėno atminti atvirukus (jie yra panaudoti šiame albume).

Atvykęs į šią laisvės šalį ir nuolatiniam gyvenimui apsisutojęs Chicagoje, su kitu draugu lietuviu įsigijau lėktuvą. Dar vėliau teko gana aktyviai įsijungti į Chicago lietuvių aero klubo veiklą ir redaguoti aviacinį metraštį.

Atliekamu nuo tarnybos laisvalaikio, skraidydavau tais pačiais Dariaus ir Girėno pramintais oro keliais, dažnai sutikdavau mūsų lakūnus pažinojusių žmones. Pradėjau rinkti apie Dariaus ir Girėno, ir bendrai lietuvių aviacinę veiklą išveivijoje liečiančią archyvinę medžiagą, kaip tai fotografijas, laikraščių iškarpas, dokumentus ir t. t. Gyvų liudininkų atsiminimus užrašydavau į garsajuostes. Jaučiau, jog istorinę medžiagą reikia gelbėti nuo išnykimo, bet ką su tokia medžiaga reikėtų daryti, aiškaus plano tada dar neturėjau. Istorinę medžiagą berinkdamas, apvažinėčiau ne tik Chicago apylinkes, bet ir rytines Amerikos valstijas. Per eilę metų, vien Dariaus ir Girėno liečiančios archyvinės medžiagos susikaupė apie penkiolika storų tomų.

Petras Jurgėla atliko neįkainojamos vertės darbą, pa-

ruošdamas 1935 metais išleistą monumentalų veikalą "Sparnuoti Lietuviai Darius ir Girėnas". Stebėdavau, jog po 1935 metų jokio didesnio veikalų, liečiančio Dariaus ir Girėno, nebuvo išleista. Tiesa, skridimo sukaktuvių progomis lietuviškoje perijodikoje būdavo paskelbiama daugybė straipsnių, tačiau kitataučių spaudoje apie Dariaus ir Girėno buvo beveik visiškai tylą. Brendo aiškus reikalas išleisti didesnės apimties veikalą, kuris bent dalinai užpildytų šią kasmet didėjančią spragą.

Rinkdamas archyvinę medžiagą apie lietuvių aviacinę veiklą išveivijoje, 1972 metų rudenį apsilankiau Alkoje, Putname. Ten buvau Alkos archyvo įsteigėjas ir tvarkytojas prel. F. Juro labai nuoširdžiai priimtas ir man teko su juo kiek plačiau pasikalbėti. Man sugrįžus Chicago, jis vieną rytmetį patelefonoavo ir davė mintį paruošti apie Dariaus ir Girėno albumą. Ši jo idėja man patiko, tačiau jaučiau, jog vien vaizdų albumo ir trumpų paaiškinimų po nuotraukomis nepakaks, teks paruošti ir platesnį tekstą.

Norėdamas, kad šis albumas būtų naudingas ne vien lietuviams, bet ir kitataučiams, bei sunkiai lietuviškai besuprantantiems tautiečiams ir jaunimui, tekstus ir nuotraukas paaiškinimus paruošiau anglų ir lietuvių kalbomis. Tie tekstai ir paaiškinimai nėra vien vertimas iš vienos kalbos į kitą, bet kai kuriais atvejais šiek tiek skiriasi. Pav., kas gali būti įdomu vien lietuviams, to stengiausi nepakartoti angliškame vertime, ir atvirkščiai.

Ruošdamas tekstą, stengiausi suminėti visus svarbesnius faktus ir datas kondensuoti ir tiksliai. Kiek tai buvo prieinama, atidžiai peržiūrėjau tų laikų ir vėlyvesnę spaudą (knygas, žurnalus, laikraščius) lietuvių ir anglų kalbomis.

Albumu yra panaudota beveik keturi šimtai fotografijų. Jas atrinkdamas, stengiausi sugrupuoti pagal temas, kaip tai: Dariaus ir Girėno gyvenimai iki bendro sumanymo skristi į Lietuvą, jų pasiruošimas didžiajam žygiui, skridimas, tragiškas žuvmas, laidotuvės, jų atminimas paminkluose, meno kūriniuose, minėjimuose, organizacinėje veikloje, ir t. t. Prisilaikiau chronologinės tvarkos. Čia rečiau iki oficialaus jo pavardės pakeitimo vadinau Girch-Girskiu. Lėktuvą LITUANICA iki oficialių krikštynų vadinau BELLANCA.

Kai kurios fotografijos, deja, nebuvo spaudai pakankamai geros kokybės, buvo apgadintos ar pradėję išblukti. Dėl istorinės svarbos teko ir jas panaudoti. Kai kurios kitos fotografijos buvo jau anksčiau spaudoje naudotos, bet pilnam Dariaus ir Girėno žygio užfiksavimui, jų panaudojimo nebuvo galima išvengti. Daug nuotraukų buvo panaudota iš Stepono Dariaus asmeninio albumo, jo sistemingai vesto iki 1927 metų pabaigos. Daugelį nuotraukų paskolino Amerikoje ir kituose kraštuose gyvenantys tautiečiai. Jų sąrašas yra paskelbtas albumo pabaigoje.

Esamomis sąlygomis ir su turima kuklia medžiaga

stengiausi užsibrėžtą darbą atlikti kiek galima pilniau ir tobuliau, nors jaučiu, kad tai man gal nevisai pavyko. Gal ateityje atsiras asmuo ar organizacija, kuri sugebės tą darbą geriau ir pilniau atlikti.

Dėkoju albumui leisti komiteto nariams, kurie savo darbu prisidėjo prie šio sumanymo įgyvendinimo. Taip pat dėkoju visiems, kurie savo atsiminimais ir patarimais stengėsi padėti. Padėka priklauso ir albumo prenumeratoriams bei rėmėjams, nes be jų paramos nebūtų buvę įmanoma šį albumą išleisti.

50 metų sukakties proga, tebūna šis leidinys kukliu paminklu neužmirštamam Dariaus ir Girėno žygiui paminėti.

Edmundas Jasiūnas

DU SPARNUOTI GALIŪNAI

1927 m. Lietuvos karo aviacijos lakūnas kapitonas Steponas Darius Chicagoj susipažino su lakūnu Stasiu Girėnu, kurio lėktuvu atliko primus skraidymus Amerikoje. Jie susibičiuliavo ir nusprendė atlikti tokį žygį, kokio lietuvių dar nėra įvykdę: per Atlantą nuskristi į Lietuvą. 1932 m. birželio mėnesį, abu lygiomis susidėję, už 3,200 dolerių nusipirko 16,000 dol. vertės lėktuvą.

Suorganizuoti jų skrydžio rėmėjų komitetai rinko aukas ir rengė lietuvių aviacijos dienas. Darius lėktuvu pavežiojo daugiau kaip 1,500 rėmėjų. Skraidymais uždirbta ir aukų surinkta 8,456 dol. 31 ct. Už tuos pinigus lėktuvas buvo perstatytas, pritaikintas tolimam skrydžiui ir pirktas reikalingiausi prietaisai. 1933 m. liepos 15 d. 6 val. 24 min. iš F. Bennett skraidyklos LITUANICA vos vos pakilo ir nuskrido per Atlantą be parašiutų, be kurių šiandien lakūnai ir į tobulius lėktuvus nelipa. Liepos 17 d. apie 1 val. ryto LITUANICA krito į Soldino miškelį, Vokietijoje, ir sudužo į gabalus, abu lakūnai rasta negyvi.

Kauno aerodrome Atlanto nugaletojų laukė apie 25,000 žmonių, su karštais lėktuve sulaukė apie 50,000, o laidotuvėse dalyvavo apie 100,000: vyriausybė, kariuomenės ir šaulių daliniai, ministerijos, 80 organizacijų.

Liepos 20 d. Kauno bazilikoje iškilmingas gedulo pamaudas laikė arkivyskupas Skvireckas. Kanauninkas Penkauskas su ašaromis akyse sakė pamokslą ir pabrėžė: "Du geriausi lietuvių tautos sūnūs, kilnių tikslų turėdami, pakilo į erdvę iš Naujojo Pasaulio. Savo sparnus suglaudė ir žuvo senovės prūsų lietuvių krašte. Jie išvyko iš Lietuvos paprastai vaikais, o sugrįžta pasaulinio garso vyrai, mūsų tautos didvyriai. Tauta sutiko juos karališkai". Ministeris p-kas J. Tūbelis savo kalboje ryškino, jog Darius ir Girėnas "savo drąsiu žygiu, savo gyvybe įrašė lietuvių tautos sielon didžių darbų troškimą". Šaulių S-gos p-kas A. Žmuidzinavičius pareiškė: "Buvom atėję jūsų džiūgaudami pasitikti, gyvus, sveikus ant rankų nešioti, bet... atnešėm į kapus mūsų mylimai žemei atiduoti. Nuo šios dienos jūsų auka pašventinta Lietuvos žemės darosi mums dar brangesnė, dar šventesnė. Jūsų dvasia amžiams teauklėja mums savo tautos vertus didvyrius ir tejungia mus visus vieningan darban skaisčiai tautos ateiviai".

Vilnius Records

PRIVATE COLLECTION

A DIVISION OF LES PRODUCTIONS A LA PORTEE INC

TAU MAMA

Įrašas padarytas 1984 m. Lietuvoje. Šis ansamblis atlieka

dainas, kurias dainavo mūsų tėvai bei seneliai naujoje interpretacijoje.

Tas suteikė dainoms naują atspalvį, kuri su malonumu klausys anūkai.

Plokšteles galima užsisakyti žemiau duotu adresu. Kaina \$10.00 U.S.

Kioskai, radijo stotys ir laikraščių administracijos pagal skaičių užsakytų plokštelių, gauna skirtingą procentą.

Užsisakant nuo vienos iki devynių plokštelių ----- 15%

Užsisakant nuo dešimt iki devyniolika " ----- 20%

Užsisakant nuo dvidešimt ir daugiau " ----- 25%

UŽSISAKANT, PRISIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ:

.....

Prašau atsiųsti _____ Plokštelių "TAU MAMA"

Vardas ir Pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____ Valstybė _____

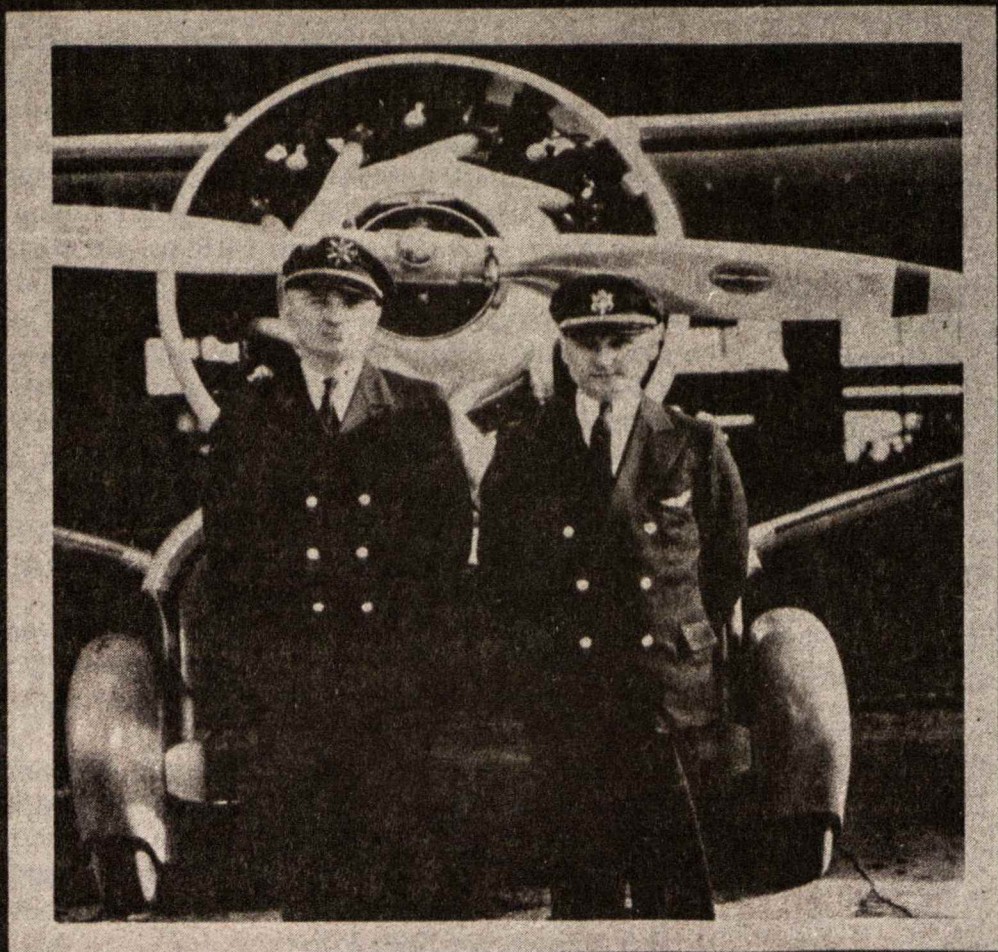
Pašto kodas _____

Priedu: \$ _____ / įskaitant persiuntimui

.....

2127 rue Guy, Montréal, Québec, H3H 2L9, (514) 849-6722, 844-1049

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DARIUS - GIRĖNAS 1933 - 1983

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

PASIŽYMĖJO GRAFIKĖ

Gražina Didelytė yra pasižymėjusi poezijos knygų iliustracijomis, dalyvavo daugelyje parodų ir užsienyje, laimėjusi nemažą atžymėjimų. Jos ekslibrisai taip pat yra gerai įvertinami.

IŠLEISTOS SVARBIOS KNYGOS

"Šviesos" Leidykla išleido eilę knygų apie žymiuosius lietuvių kalbininkus ir rašytojus: K. Būgą, J. Jablonskį, A. Baranuską, Žemaitę, J. Biliūną ir kt.

Šiais metais planuojama papildyti seriją "Gyvenimas ir Kūryba" leidiniais apie poetus Antaną Mickevičių ir Justiną Marcinkevičių. Nu-matytas darbas keturiems metams-1986-1990, kad dėstytojai ir moksleiviai galėtų įsigyti knygų apie kalbininkus ir rašytojus-L. Rėzą, K. Jaunį, Maironį; muzikus-J. Gruodį, B. Dvarioną ir kt.

ATNAUJINAMAS ISTORINIS RAŠYTOJOS NAMELIS

Panevėžio apskrityje (dabar vadinamame "rajonu"), Puziniškyje bus atnaujintas namas, kuriame gyveno rašytoja Gabrielė Petkevičaitė-Bitė. Sodyboje dar yra išlikęs tvenkinys, senieji medžiai, laiptai. Didžiausias namo kambarys bus skirtas muziejui, kuriame bus įamžinti ir kiti ano meto švie-suoliai, besilankę pas G. Petkevičaitę-Bitę: Žemaitė, P. Višinskis, J. Jablonskis, J. Biliūnas ir kt.

Muziejinį - istorinį namą sutiko globoti Tiksliosios Mechanikos Gamykla Panevėžyje. Tai tikrai prasmingas ir vertingas įsipareigojimas.

DAIL. ANTANUI GUDAIČIUI 80 METŲ

Žinomas dailininkas ir profesorius Antanas Gudaitis pagerbtas savo 80-tojo

gimtadienio proga apžvalginė paroda Dailės Muziejaus centriniuose rūmuose š. m. rugsėjo 7 d. Išstatyta virš 200 darbų.

Tapytojas yra iškilus eks-prėsionistas. Dailę studijavo Kaune, Paryžiuje. Dailės parodose pradėjo dalyvauti nuo 1930 m.

Nuo 1945 m. jis dėsto tapybą Lietuvos Valstybiniame Dailės Institute.

• Grįžtant prie žiemos laiko, laikrodžiai taip pat atsukti į val. atgal ir mūsų tėvynėje.

DAR NEGANA ĮVERTINTI?

Sugalvota naudoti ir provokuoti žmonių silpnąs dar vienu metodu - paskelbta Propagandistų Diena rugsėjo 29 d. Ir miestuose ir kaimuose tokiems hitlerinio tipo propagandistams kažin kodėl prireikė apdovanojimų, kuriuos privalėjo įteikti vadovaujantys partiečiai, "ideologinių istaigų darbuotojai". Per prievartą, kad ir anotų pačių propagandistų "tam-siai" liaudžiai melo neįbruksi. O pasižymėję (ir nepasi-žymėję) propagandistai ir šiaip jau pakankamai gauna privilegijų ir būty gavime ir "deficitinių" prekių aruo-duose. Tai taip "šviečiama" liaudis, kurią labiausiai par-tija ir išnaudoja. Kas būtų, jeigu tai liaudžiai leistų bent vieną dieną atvirai apšviesti propagandistus?

ORGANŲ PERSODINIMO KLINIKA

Vilniuje, Santariškių sveikatos miestelyje, pastatytas Valstybinis Transplantacijos ir Nefrologijos (inkstų ligų) Centras, nauja klinikinė ligoninė. Rašoma, kad šis kompleksas gali vienu metu priimti apie 1000 ligonių. Pirmieji pacientai jau pri-imami gydymui.

AMŽINYBĖS SAMPRATA

J. Valiūnas

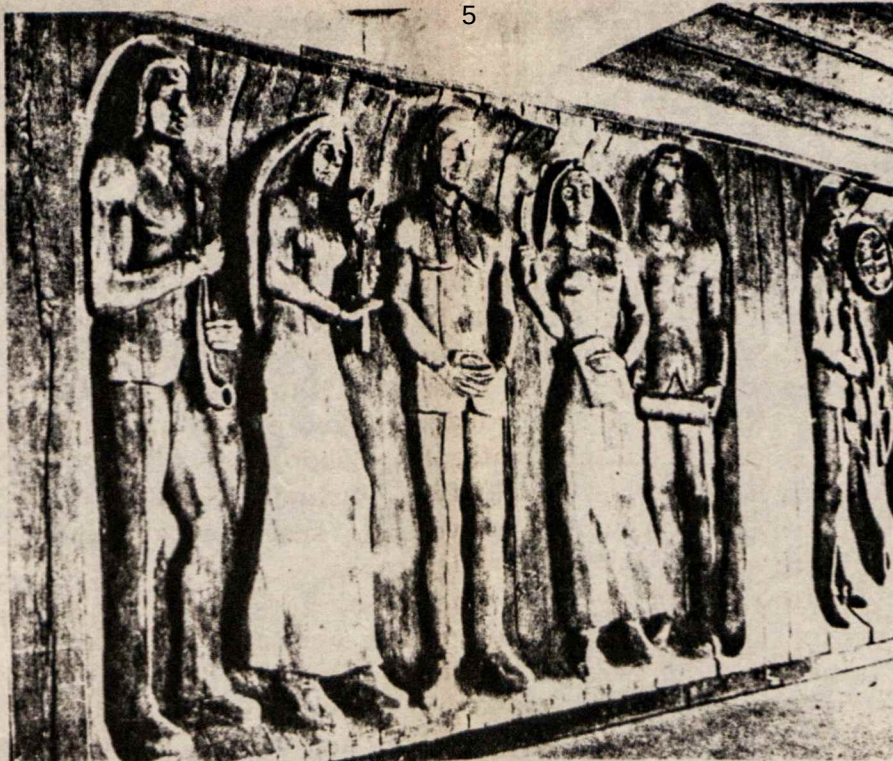
Galima sakyti, kad amžinybė - tai kuomet "sustoja" laikas, o begalybė netenka ribų. Šios sąvokos yra mums gana svetimos, nes esame įpratę matuoti ir laiką ir erdvę. Gi amžinybė neturi nei laiko, nei ribotos erdvės...

Mažas būdamas tikėjau, žiūrėdamas į mėlyną dangų, kad tai yra "dangaus" skliau-tai. Jei už tų skliautų yra dangus, tai ar jis turi stogą; o aukštai, virš to stogo, ar vėl yra mums neregimi la-bai tolimi skliautai? Bet kas yra už tų antrinių skliautų, gal vėl koks antras dangus? O kas toliau ir vis aukščiau ir man buvo anuomet neaiš-ku, kur gi galas to, sakykim,

beginiai didelio ir tolumo dangaus.

Jei erdvės tąsa matuoja - ma milijonais ir milijardais šviesmečių, tai kaip yra su laiku? Laikas slenka nesus-todamas, ir tėra tik praeitis ir ateitis. Pasaulį lengviau suprantame, kai vartojame laiko padalinimo pradą. Lai-ką matuojame metais, mėne-siais, dienomis, valandomis, minutėmis, sekundėmis ir net sekundžių dalimis. Po vieno akimirksnio seka ki-tas. Tas akimirksnis ar ba momentas yra mikrose-kundės laikas, kurs laiko praeitį ir ateitį savo glė-byje. Ar galėtumėm įsivaiz-duoti laiką, jei nebūtų dienos

- nakties pamainų, pavasa-

Eduardas JONUŠAS. DARBAS. Ažuolinis bareljefas Neringoje

rio, vasaros, rudens ir žie-mos. Visa tai teikia mums saulę, gyvybės davėją. Be-gajų jos spindulių nesugebė-tumėm matuoti laiko tēkmės. Įvairios tikybos/krikščionių, islamo, na ir mūsų senovės gamtos garbinimo/ piešė-vaivorykstinėmis spalvomis pomirtinį sielos gyvenimą, kuris rojaus pavidale tęsia-si be laiko skaičiavimo. At-sieit, tąja prasme pomirti-nis laikas neegzistuoja; jis sakytum, lyg sustoja.

Jeigu žmogus galėtų skristi tarpvaigždinėje / tarpgalaktinėje / erdvėje, kad ir šviesos greičiu, ir nematytų jokių objektų - toks skridimas tęstųsi milijonus ir daugiau mūsų žemėje ma-tuojamų metų, ir laikas su-sutotų, nes nebūtų galimybės matuoti to laiko.

Taigi, nei tikybos, nei mokslas nepatiekia objekty-vaus mąsto laiko sąvokai aptarti. Nejaugi laikas ištik-rujų būtų tik fikcija? Bet Bet gamtoje juk vyksta pasi-keitimai: medžiaga pavirsta į energiją ir vėl antrai-p. Milžiniško dydžio saulės-žvaigždės šviečia ribotą lai-ką ir gėsta ar susprogsta, išsekvojusios šviesos bei šilumos energiją. Bet iš tų pa-bertų erdvėje medžiagos da-lelių, mirusios saulės liku-čių per labai ilgą laiką for-muojasi, dėka gravitacijos, elektro- magnetinių ir kitų slaptųjų jėgų, naujos žvaigždės. Tas vyksmas kar-tojasi ir tęsiasi tiek ilgai, kad medžiagos bei energijos atsiradimo ir keitimosi ne-simato nei pradžios, nei pa-baigos. Ar daug bus suklys-ta tvirtinant, kad medžiaga ir bet kuriame pavidale e-nergija egzistuoja ir tęsiasi begalinį laiką, atsieit, yra amžina, neturinti nei pra-džios, nei galo.

Medžiaga ir energija yra nesunaikinamos. Taip lygiai yra ir su veiksmu ir prieš-veiksmu. Kiekvienas žmogus savo veikimu iššaukia prieš-veiksmą/atsiliepimą/iki tol, kol žmogus gali veikti. Be to priešveiksnių, veiksnys ne-būtų efektingas. Žmogaus e-nergija/ar siela/ turi grįžti ir užimti kitą kūną ir tą prie-priešveiksmą įvykdyti kaip veikimą, kuris iššaukia nau-ją priešveiksmą. Tokia yra budistinė reinkarnacijos fi-losofija.

Erdvė ir laikas - tai tik są-lyginės sąvokos, kurios galė-tų pilnai pavaduoti amžiny-bės sąvoką, bet žmogaus iš-didus protas niekaip negali

sutikti su sąvoka, kad yra ko-kia tai be ribų galimybė. Ak, erdvei ribų juk ir būti nega-li, nes kasgi už tų įsivaiz-duojamų ribų? Kaip nelygi-nant to mažo vaiko galvojim-as: kas gi už tų dangaus skliautų vis aukščiau ir aukščiau? Juk mes pratę ma-tyti tik ribotas aukštumas, tik ribotą laiką, o amžinybė, nežinanti nei erdvės, nei lai-ko tāsos, žmogaus protui ne-suvokiama.

Dar būdamas studentu, prieš 60 metų parašiau re-feratą apie žmogaus nemir-tinumą. Mano anuomet pieš-tą nemirtingumo sąvoka ne-sutapo su religijų piešiamu pomirtiniu gyvenimu, kuris mano logiškų galvojimų bu-vo nepriimtinas. Rašiau, kad žmogaus kūnas - kad ir kaip racionaliai jo gyvenimas tęstųsi - vis vien sensta, tai-gi susidėvi. Kad tu ir 100 metų gyventum, vis vien nuo mirties nepabėgsi. Jei kūną supančios ar jame sukau-p-tos elektromagnetinės ar ki-tokios slaptųjų jėgos ir nemiršta, bet kūnas turi tik ribotą egzistencijos laiką. Tai kaip mes galime būti ne-mirtingi, jei be kūno tas ne-mirtingumas nebėgali, mums apčiuopiamai galvojant, pa-sireikšti? Esamė nemirtin-gi, ir savo vaikuose (dalinai ir giminėse, savo tautos na-rinose ir dar tolimiau bet kuriame žmoguje), taigi, pirm visko atžalyne, kuris mus atstovauja sekančio-se kartose. Tos kartos pa-sikartoja, ir tuo keliu mes tampame nemirtingi. Nelygi-nant kaip medžiaga erdvėje nežūsta, o tik keičia pavidalą, taip ir su žmogaus ir net tautos gyvenimo tąsa.

Ar daugelis mūsų taip su-prantame nemirtingumą ir atatinamai įvertiname savo prieauglį? Vien tik užaugin-ti, išmoksinti ir medžiagi-niai aprūpinti - ar tai nėra perdaug seklu? Jei vaikai yra tėvų brangiausia, net ne-įkainuojama mūsų gyvenimo tęstinumo vertybė, tai kodėl nededame didžiausių pa-stangų nuo pat vaikystės me-tų juos mylėti ir auklėti, kad jie mus atstovautų, mums iškeliauvus į Anapilį, kad jie būtų dar geresni, negu mes, lietuviai, dar sveikesni ir doresni žmonės ir kad po jų sekanti karta vis dar tobulė-tų mūsų norima prasme.

Ar yra tobulėjimui riba? Ne, jos nėra, kaip kad ir am-

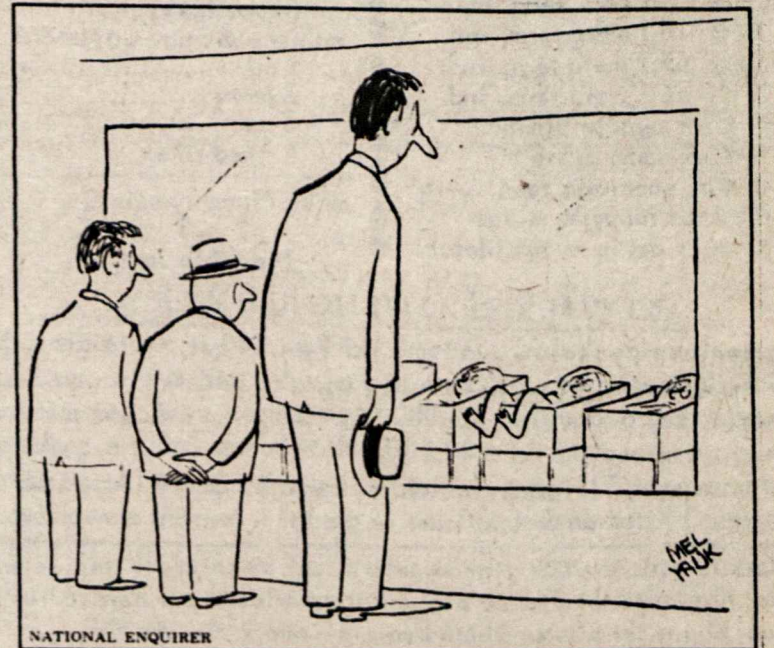
AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES

PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-6134

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KREVI VEIDRODŽIAI

● Dar XX a. antrajame ketvirtyje kai kuriose Lietuvos vietose, ypač Dzūkijoje, pirmą arimo dieną artojas į lau-ką nešdavosi duonos, druskos, rečiau kiaušinių. Nusineš-tą duonos kepaluką jis palikdavo aparės pirmoje vagoje. Manyta, kad tokiu būdu geriau derės javai (Merkinė, Liš-kiava). Varėnos, Elsiškių apylinkėse tą kepaluką artojas parsinešdavo namo, įsidėjęs į krepšelį, ir, atiduodamas vaikams, sakydavęs: "Priariau duonelės" arba: "Parne-šiau kiškio pyrago". Dažniausiai būdavo užkasama tiktai rieklė duonos su druska; kartais ją čia pat lauke iš dalies artojas suvalgydavo, iš dalies sušerdavo arklui.

MUSU KALBININKAS

Kitais metais miršta caras Aleksandras III. Visai Rusijai privalomas liūdesys, skambina cerkvių ir bažny-čių varpai... O Jaunius, kaip ir kadaise Kaune, pramiega mišias. Kažkas paskundžia, kad jis, neatlaikydamas ge-dulingų mišių, išniekino šventąjį caro sostą. Jauniui gre-sia griežta bausmė. Jo pažįstami paaikškina gu bernato-riui kad Jauniaus negalima bausti, nes jis neseniai sir-gęs nervais, Jaunius vietoj kalėjimo uždaromas į bepročių namus. Speiguotos žiemos rytais Jaunius, lengvindamas savo nedalią, šluoja sodo takelius, meta sniegą per aukš-tą tvorą, beveik netekęs vilties pro šios tvoros vartus su-grįžti į normalių žmonių pasaulį. Fizinis darbas jam su-teikia jėgų iškentėti moralines skriaudas.

A. Sabaliauskas (iš "Žodžiai atgyja")

1849. V. 6 Lembo k. gimė kalbininkas Kazimieras Jaunius, mirė 1908. II. 25. (Iš "Lietuvių etnografijos bruožai")

žinybė neturi ribų, ir tuo at-tesiamas labai ilgam, net ne-veju mūsų aorimos ir tobu-ribotam laikui ir iki amži-lėjančios šeimos tąsa ir tau-nybės, kuri neturi nei laiko, tos gyvastingumas būtų pra-nei erdvės ribų.

ASMENINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir pakeitimų siuntiniams į Lietuvą siųsti, nuo dabar maitų už dovanas turės sumokėti patys siuntinių gavėjai. Siūlome ir toliau pasinaudoti mūsų patyrusiu ir praktišku tarpininkavimu.

KALĖDINĖ DOVANA SIUNTINYS Nr. 4 — 1984 m.

1 vyriškas arba moteriškas megztinis, 1 vyriški išieginiai marškiniai, 1 bliuskutė, 2 poros vyriškų kojinių, 2 poros moteriškų nailoninių kojinių, vilnonė arba šilkinė gelėta skarelė, 40 ang-liškų arba amerikoniškų cigarečių, ½ sv. arbatos, ½ sv. grynos pupelių kavos, 1 pora džinsinių kelnų, denim arba rumbuoto aksomo, firmų "Wrangler" arba "Levis", 1 vyriška arba mote-riška žieminė striukė - anorak	
Sio siuntinio kaina su pašto ir dokumentų sutvarkymo išlai-domis ...	\$ 275.00
Jei kas pageidauja, gali ir pats sudaryti siuntinį savo nuožiūra iš pageidaujamų Lietuvoje dalykų, kuriuos žemiau išvardiname:	
Sportiniai batai, vyriški arba mot. firmos "adidas" ...	\$ 40.00
siuntinyje gali būti 2 poros	\$ 67.00
Sportiniai batai "olympus"	\$ 28.00
2 poros	\$ 55.00
Sportiniai kostiumai firmos "adidas"	\$ 46.00
2 - veji	\$ 67.00
Sportiniai kostiumai firmos "olympus"	\$ 78.00
2 - veji	\$ 54.00
Džinsinės denim arba rumbuoto aksomo kelnės	\$ 29.00
Žieminiai moteriški ilgi batai su šiltu pamušu	\$ 110.00
Normalūs vyriški arba moteriški geri batai	\$ 55.00
Vyriški kostiumai	\$ 185.00
Moteriški kostiumeliai	\$ 130.00
Vyriški arba moteriški megztiniai	\$ 38.00
Vyriški išieginiai marškiniai	\$ 22.00
Moteriškos bliuskutės	\$ 22.00
Vilnonės arba šilkinės skarelės	\$ 9.00
Vyriškos arba moteriškos striukės - anorakai	\$ 100.00

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti pašto ir ap-draudos išlaidoms padengti \$ 48.00.
Siunčiame promogines ir kitokios muzikos plokšteles.
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiun-čiame palikimus prekiemis arba valiuta.

BALTIC STORES & Co.

(Z. JURAS)
11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT BR1 4HB, ENGLAND.
TEL. 01 460-2592
NAUJA TVARKA GALIOJA NUO DABAR!

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
JONIUI R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10 1/4 % už 90 dienų term. ind.
10 3/4 % už 6 mėn. term. ind.
11 1/4 % už 1 metų term. ind.
11 1/4 % už 2 metų term. ind.
12 % už 3 metų term. ind.
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 1/2 %
2 metų 13 1/2 %
3 metų 14 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 11 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 40 MILIJONŲ DOLERIU

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietuvos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 24 MILIJONŲ DOLERIU

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 10 1/4 %
180-185 d. term. ind. 10 3/4 %
Term. ind. 1 metų 11 1/4 %
Term. ind. 2 metų 11 3/4 %
Term. ind. 3 metų 12 %
Pensijų s-tą 10 %
Spec. taup. s-tą 9 %
Taupomųjų s-tą 8 1/4 %
Depozitų čekių s-tą 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12 1/2 %
Mortgičius nuo ... 11 1/2 - 14 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9:30 - 1:00 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

LIETUVIŲ SPEKTAKLIAI FESTIVALIJE

Šiemet Ontario Cultural Theatre Association Festivalyje bus rodoma 14 vaidinimų, atliktų 11 kalbų.

Komedijų mėgėjai turės progos pamatyti AITVARO ir AUKURO bendromis jėgomis pastatyto Antano Rūkos veikalo, 3 veiksmų komediją "Vieno kiemo gyventojai" lietuvių kalba, lapkričio 8 ir 9 d. d., 8:30 val. vakaro. Svarbu atsilankyti ir tuo parremti lietuvių tarptautiniame festivalyje.

Vaidinimai įvyks Adelaide Court, 57 Adelaide St., East, Toronte ir juose dalyvaus: Elena Dauguvietytė-Kudabienė, Aldona Dargytė-Byszkiewicz, Aldona Totoraitienė, Laima Mačionienė, Stepas Ramanauskas, Vytas Štukys, Kazys Bungarda, ir Antanas Mingėla.

Bilietus galima gauti pas valdintojus, Toronto Lietuvių Namuose ir teatre prie įėjimo. A.L.

AUKOJA KNYGAS VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Lietuvių Namuose iš 5 aukotojų knygų, kurias parinkus bus galima persiųsti į Vasario 16 Gimnaziją Vokietijoje.

• KAPINIŲ LANKYMAS vyksta VĖLINIŲ proga Toronto Lietuvių Kapinėse LAPKRIČIO 4 d., 3 val. p.p.

LIETUVOS KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Minėjimas su koncertine dalimi rengiamas LAPKRIČIO 25 d., 3 val. p.p. Toronto Lietuvių Namuose.

Paskaitą skaitys prof. R. Vaitiekaitis. Koncertą - 30 asmenų orkestras "Estonia" ir sol. A. Simanavičius.

Orkestras atliks lietuviškų kariškių ir liaudies dainų pynę ir kt. lietuvių kompozitorius.

Šį minėjimą rengia Vl. Pūtvis Šaulių Kuopa, pakviesta KLB Toronto Apylinkės Valdybos.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensylininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS VAKARAS, 1984.10.13. Iš kairės: Spaudos Stalo tarnyboje - Marija DAMBARIENĖ, Vanda GIRINIENĖ; Loterijos vadovas - A. BRIČKUS; J. V. ŠIMKUS su sol. Gina CAPKAUSKIENE ir talkininkė - p. ŠIMKIENĖ.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS VAKARAS, 1984.10.13. Iš kairės: Aldona GENČIUVIENĖ ir jos vyras rūpinosi karštais valgiais, p. RAČYS - Baro bilietukais; J. GENYS, I. URBONAS ir Ant. KAIRYS - Baro tarnyba. Abi nuotraukos Stepo Varankos

Jaukus Savaitraščio „Nepriklausoma Lietuva“ Koncertas

Stepas V a r a n k a

(p a b a i g a)

AUKOS "NL" SAVAITRAŠČIUI PAREMTI

Prie spaudos užsisakymo, prenumeratos apsimokėjimo ir aukų priėmimo stalo patarnavimus atliko Marija D a m b a r i e n ė ir Vanda G i r i n i e n ė. Prie jų karštais prisėdavo ir sol. Gina duoti savo parašą ant plokštelės ar kasetės "Lengvos ir Lyrinės Dainos".

Aukotojų sąrašas paskelbtas atskirai. Aš čia turiu tik dalį aukotojų pavardžių. Štai jie: Toronto Lietuvių Namai - \$250, - konsulas dr. Jonas Žmuidzinis \$25, - Jurgis Strazdas - \$100, - Bronius Narbutas - \$100, - Walteris Dauginis - \$50, - Albinas Ralla - \$50, - Vaclovas Skrebutėnas - \$50, - Viktoras Dagilis - \$40, - Zigmas Jackus - \$40, - Jokubas Dagys - \$10, - Lydija Balsys - \$20, - Jonas Karka - \$35, Viktoras Petrakis - \$25, - ir Aleksas Kuzmarkis - \$4.

ŠOKIAI, LOTERIJA IR KITI MALONUMAI

Šokėjus iki vidurnakčio linksmino jau kelinti metai iš eilės, "Les & The Music Masters" 6 asmenų orkestras. Gaila tik, kad dalyvių buvo neperdaugiau.

Vakaro loterijos laimikiais rūpinosi A. B r i č k u s. Loterijai bilietus platino p. Š i m k i e n ė su padėjėjom. Traukimą pravedė p. B r i č k u s, p. Š i m k u s ir p. Š i m k i e n ė. Buvo keleta laimingų, kurie po kelis laimikius laimėjo. Jie turėtų pabandyti savo laimę prie milijoninių traukimų.

RĖMĖJŲ BŪRELIO pirm. J. V. Šimkaus esu įgallotas PADĖKOTI VISIEMS PRISIDĖJUSIEMS PRIE ŠIO METINIO VAKARO PARENGIMO.

AUDRA

Travel

KVIEČIA, SUTIKTI
SV. KALĖDAS IR
NAUJUS METUS SU GIMINĖMS

Lietuvoje ir Australijoje

16 DIENŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ
GRUODŽIO 21 - SAUSIO 6

Su "Air France" 10 naktų Vilniuje, 1 diena Kaune, 2 dienos Maskvoje, 2 naktys Paryžiuje; Kelionės kaina iš Toronto \$1,824 kanadiškais arba \$1,399 JAV, iš Montrealio - kanadiškais \$1,794 arba \$1,376 JAV.

23 DIENŲ KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ
GRUODŽIO 19 - SAUSIO 11

2 dienos Havajuose, 16 - Australijoje, 3 - N. Zelandijoje, 2 FIDŽI saloje. Bilieto kaina iš Toronto - \$2,213 kanadiškais.

Jau priimami užsakymai pirkti šventines dovanas giminiams Lietuvoje.

• Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
• Tarpininkaujama suteikiant giminiams Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nupirkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijos teikia AUDRONĖ arba JŪRATĖ adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4 (Priešais Lietuvių namus)

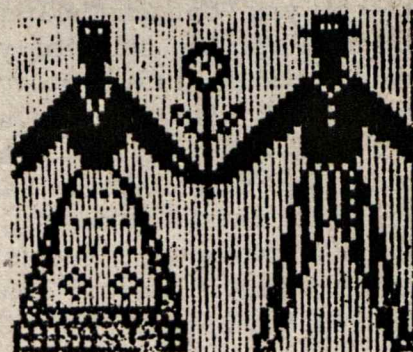
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris - 2159872

GERAI PAVYKO OLANDŲ OKTETO KONCERTAS

Lietuvių Namų rengtu Amsterdamo olandų Oktetu DAINA gėrėjosi ir stebėjosi virš 400 žmonių.

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

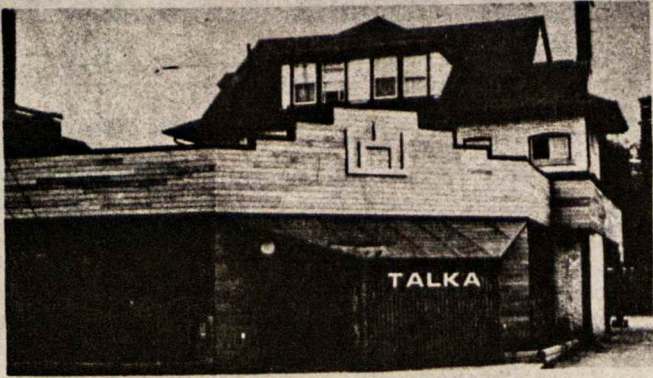
1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santūpas 9%
kasd. palūkan. už sant. 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 12 1/4%
term. indėlius 3 m. 12 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 11%
(minimum \$ 5,000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 13 1/2%
asmenines paskolas .. 14%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$ 2,000.
Nemokama asm. paskolų drauda iki \$ 10,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 19 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 7 v.v., Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

hamilton

RENGIA LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

Šių metų LAPKRIČIO 24 d. šeštadienį, 7 val. v. Jamiltonne, Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. North, yra rengiama Lietuvos Kariuomenės atkūrimo minėjimas su trumpa oficialia dalimi, koncertas-balius. Koncertui yra pakviestas Toronto Vyrų Choras ARAS, vadovaujamas muz. Vaclovo Verikailio. Akomponuos muz. Jonas Govėdas. ARAS ruošia šiam koncertui naują programą, o dainininkai bus pasipuošę naujomis uniformomis, dar nematytais Hamiltone.

Programą šiam koncertui pranešinės toje srityje patyrusi Liuda Sungevičienė.

Po koncerto vyks balius, linksmi šokiai, grojant Justo Vaičiiaus orkestrui. Veiks baras, gero, šilto, maisto bufetas, turtinga loterija ir kitos staigmenos.

SEKMADIENI, lapkričio 25 d., 10:30 v. r. Vilniaus Aušros Vartų šventovėje vyks iškilmingos pamaldos už žuvusius už tautos laisvę, savanorius, karius, šaulius ir partizanus. Po pamaldų bus padėtas vainikas prie Kankinių Kryžiaus. Visos organizacijos prašomos dalyvauti pamaldose su vėliavomis.

Šiame minėjime, koncerte, baliuje kviečiame gausiai dalyvauti visus buvusius karius, šaulius ir visus mielus lietuvius iš arti ir toli. Ši

minėjimą rengia ir visus skaitlingai dalyvauti kviečia D. L. K. Algirdo Šaulių Kuopos Valdyba

sudbury

● RIMAS KAZIMIERAS, 68m. mirė š. m. rugsėjo 23 d., Sudbury General ligoninėje ir per Loughed Funeral & staigą palaidotas Parklawn kapinėse — Sudburyje. Buvo nevedęs, čia artimųjų ir gimininių neturėjo. Lietuvoje liko brolis ir sesuo. Laidotu vėmis rūpinosi P. M. Venskai.

Velionis buvo geras lietuvis, patriotas. Tebūnie jam lengva Kanados žemelė.

● INTERNATIONAL NICKEL Co nuo š. m. rugsėjo mėn. 29 d. į pensiją išleido 1000 darbininkų. Iš lietuvių į pensiją labai geromis sąlygomis išėjo: Juozas Baitaitis, Albinas Barkauskas, Vladas Juška, Juozas Gudeličius, Juozas Paulaitis, Domas Nickus, Juozas Staškus, Jurgis Šleinius, Kazimieras Šviežikas, Stasys Tolvaiša, Izidorius Ragauskas. Visiems sekmės pradedant naują pensininko gyvenimą.

● BENDRUOMENĖS APYLINKĖS VALDYBA praneša, kad Tautos Fondo aukų ir Solidarumo mokesčio rinkliava pradėta ir tęsiama. Kviečiami visi Lietuvių Bendruomenės nariai, kaip galima greičiau atlikti tautinę pareigą. Aukus renka LB Apylinkės Valdyba: E. Tolvaišienė, J. Baitaitis, S. Tolvaiša, J. Kručas. LB Apylinkės Valdyba

montreal

KADAISE GINTARO ANŠAMBLIJE ... Šios jaunos kanklininkės dabar jau dirba įvairiose profesijose.

Montrealio GINTARO šokėjai "Rezginelė". Juos pamatysim A.V. solėje, LAPKRIČIO 17 d. Dalyvausime visi!

MONTREALIO "GINTARAS" PASIRUOŠĘS ŠVĘSTI SAVO PENKIOLIKTĄJĄ SUKATĮ

Lapkričio 17 d. — visi susitikim Aušros Vartų salėje — Montrealio GINTARAS mini savo 15 metų gyvavimo sukaktį. O minėti ir prisiminti yra daug įdomių ir neužmirštamų įvykių.

Nuo pat įsikūrimo iki dabar Montrealio GINTARAS turi vienintelį, pilną liaudies instrumentų orkestrą išseivijoje GINTARAS dažniausiai išpildo vientisą žodžio, dainos, muzikos ir šokio programą. GINTARAS pirmojo penkmečio laikotarpiu aplankė Kanados Vakarų; dešimtmečio progai pasirodė IV-jo Jaunimo Kongreso atidaryme Londone-Anglijoje; kokias staigmenas atneš penkiolikieji metai?

GINTARAS dalyvavo svarbesniuose lietuvių gyvenimo įvykiuose Kanadoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse; su koncertais aplankė beveik visas didžiąsias lietuvių bendruomenes — net Potsville-Pennsylvanijos angliakasių lietuvius.

LAPKRIČIO 17 dienos vakaras Aušros Vartų parapijoje yra gera proga parodyti GINTARUI mūsų visų nuosirdumą ir įvertinimą. Buvusiems gintariečiams yra gera proga susitikti, atpažinti vieni kitus, prisiminti įdomias išdaigas ir nuotykius buvusių išvykų metu, pamatyti, ką daro jaunieji gintariečiai.

DALYVAUKIME ir PASIKVIESKIME DRAUGUS.

● KANADOS LIETUVIŲ KRAŠTO TARYBOS suvažiavime, š. m. spalio mėn. 13-14 d. d. Toronte, dalyvavo LB Apylinkės Valdybos p-kė Elena Tolvaišienė, Tarybos nariai — Sigutė Rudienė ir Juozas Baitaitis.

● SMAGU ir MALONU skaityti lietuvių savaitraštyje "Nepriklausoma Lietuva", nors ir ne kiekviename numeryje, žinutes, įvykius, tautinės ir asmeninės veiklos aprašymus iš Sudburio ir apylinkių lietuvių gyvenimo.

Redakcija ir administracija mielai mums padeda, todėl kviečiu Sudburio ir apylinkės lietuvius prenumeruoti "Nepriklausomą Lietuvą", ir mes turėsime įdomų tautinį laikraštį ir nuolatinį skyrelį žinutėms ir lietuvių veiklos aprašymui iš Sudburio padangės.

Norintiems užsisakyti "NL" mielai patarnausiu, prenumeratos mokesť persiųsiu administracijai: Juozas Kručas, 1059 Gordon St., Sudbury, Ont. P3A 2V5, tel.: 566-4158. J. Kr.

Po ilgos ligos mirus

PRANUI PAUKŠTAČIUI,

buvusiam ilgamečiui "Nepriklausomos Lietuvos" administratoriui ir redaktoriui, žmonai ALDONAI, sūnui VAIDOTUI ir ŠEIMAI, seseriai Leonorai KRIKŠČIOKAITIENEI ir šeimai JAV-ese, bei artimiesiems Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškia

"NL" LEIDIMO BENDROVĖ,
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA

SMAGŪS TRADICINIAI PIETŪS

Š. m. spalio 28 d., sekmadienį AV Parapijos tradiciniai Pietūs, nežūrint tebevykstančio savaitgalinio Montrealio autobusų ir metro streiko, pritraukė net virš 200 dalyvių.

Albertas Jonelis ir Kostas Toliušis — pagrindiniai pietų šelmininkai. Talkininkavo ir visokeriopų darbų našta atliko M. Grinkienė, St. Baršauskienė, M. Girščiuvienė (kuri ypatingai rūpinosi kava ir pyragais), N. Bagdžiūnienė, E. Krasowski, B. Rupšienė.

Loteriją tvarkė Ed. ir O. Augustai, M. Vaupšienė, talkininkavo G. Montvilienė.

Svečių tarpe matėsi atvykusių ir kitataučių. Vincas Piečaitis pradėjo tradicinius pietus, kviesdamas į sceną vyrų chorą. Vadovaujant muz. A. Stankėvičiui, padainuotos 3 dainos, paskutinioji "Lietuva, brangi". Klausytojai labai šiltai sutiko vyrų chorą ir pageidavo dažniau jį girdėti. Kleb. Tėv. J. Kubilius palaimino stalus trumpa malda.

Pietūs buvo skanūs ir garsūs, pyragai nemenkesni ir kava karšta.

Vincas Piečaitis pravedė Didžiąją Loteriją ir rūšio langams aukų rinkimą. Pietų pabaigoje, Tėv. J. Kubilius nuoširdžiai padėkojo visiems už gausų dalyvavimą ir ruošėjams už ypatingą darbštumą.

IŠSKIRTINA LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ PLOKŠTELĖ

Montrealio lietuvių kultūriniai veikėjai patiekė pasaulio lietuviškajai visuomenei vėl vieną malonią staigmeną. Jie bene pirmieji išleido ypatingo žanro plokštelę-PASAKOS.

Plokštelės turinys sudarytas iš grynai lietuviškų liaudies pasakų. Tai nuopelnas mūsų Montrealio menininkės ir veikėjos — Birutės Vaitkūnaitės — Nagienės. Tai darbas, kurį supras bei įvertins kiekvienas šios plokštelės klausytojas, didelis ar mažas. Stebėtina, jog Birutė Vaitkūnaitė — Nagienė netik visas pasakas parinko, bet dargi pati gerą jų dalį įkalbėjo, režisavo kitus atlikėjus ir atliko dalį garso efektų. Tai dar vienas nemenkas kultūrinis atsiekimas, tausoiant bei propaguojant lietuvių liaudies folklorą — tautosaką.

Pasakos — tai bene vienas iš pirminių kiekvieno mąžylio psichologinių formuotojų, ko šiais laikais labai ir labai pasigendama. Jos nukels kiekvieną jaunutę vaizduotę į Lietuvos liaudies fantazijos rūmus, vedžios juos po Lietuvos miškus, laukus, upes, ežerus, Baltijos jūrą...

Ši pasakų plokštelė bus tikrai mielas ir laukiamas svečias kiekvienoje lietuviškoje pastogėje, kiekvienoje lietuviškoje mokykloje ar darželyje. Pagaliau, ji įdomi ir kiekvienam lietuviškojo folkloro mėgėjui.

Baigiant, būtina paminėti pagarbiai visą būrelį Montrealio lietuvių jaunimo, parodžiusio daug talento bei entuziazmo šią plokštelę įrašant ar pagaminant.

Galiausiai — šios plokštelės iniciatorius, muzikinės dalies aranžuotojas, vyriausias jos prokurtorius ir leidėjas — pagraisęs kalėdinės plokštelės (1982 m.) leidėjas VIL — NIGUS RECORDS of CANADA — muzikas Alexandre Stankevičius.

Plokštelė labai tinka dovanoti įvairiomis progomis — šventėms, gimtadieniams ir t. t. D. N. Baltrukonis

IŠ MŪSŲ TAUTOSAKOS

Vienas gaspadorius turėjęs daug pinigų. Matąs bernas, kad jo gaspadorius pradėjo pinigus nešti. Anas jį ir pasėkė. Nunešė gaspadorius pinigus kiojman, supylė šalinėn duobelėn, apklojo šiaudais, sulygino su žeme ir sako: "Kas juos norės pasiimti, tai tegul dvylika galvų padės. O tau, velne, už saugojimą katilą atiduodu". O bernas iš šalinės klausia: "Kieno galvų, ar gaidžių?". Gaspadorius: "Ne gaidžių, žmonių. Bernas šaukia: "Turi būti gaidžių, ba ki — taip aš jų nesaugosiu". — Tegul jau bus gaidžių, sakąs gaspadorius, pamislijęs, kad velniukas jau kalba.

Po keletos dienų gaspadorius numirė. Tada bernas nukapojo dvylikai gaidžių galvas ir pinigus pasiėmė su vienu katilu ir gerai gyveno. Po keletos metų per sapnus užpuolęs berną velnias ir reikalavęs katilo.

(dr. Jonas Balys, "Užkeikti lobiai")

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUD \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOYMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdon, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

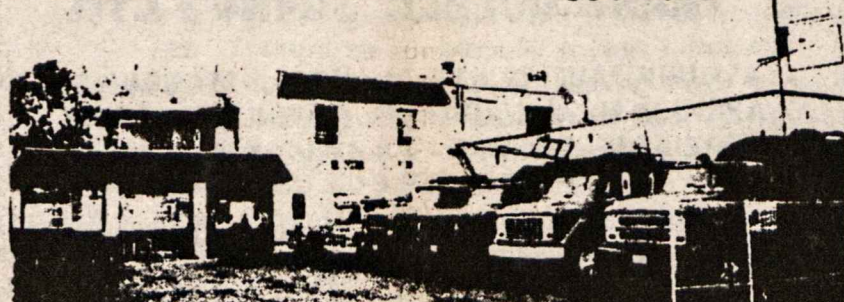
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

MIRUSIEJI

• Š. m. spalio 7 dieną mirė Juozas PAPLAUSKAS, sulaukęs 92 metų amžiaus. Palaidotas Cote des Neiges kapinėse.

• VANAGIENĖ Julija, 76 m. mirė ištikta širdies atakos. Palaidotas per Šv. Kazimiero bažnyčią, Cote des Neiges kapinėse.

• PAUKŠTAITIS Pranas, 74 m., mirė po ilgos ligos Victoria ligoninėje.

Užuojausia artimiesiems.

KALĖDINIS BAZARAS

"Rūtos" klubo kalėdinis BAZARAS įvyks LAPKRIČIO 3-4 dienomis. Bus didelės pasirinkimas kalėdinių dovanų, skanių pyragų, kavos, o sekmdienį - PIETŪS.

• ANDRIUKAITIS Bonnie šiuo metu dirba Montreal National Film Board, kur atlieka komentarus apie hormonų naudojimą. Ji yra plačiai aprašyta žurnale "Miss".

• VILNIUS RECORDS OF CANADA, tik neseniai išleidus plokštelę PASAKOS. jau išrašė ir išleido visai skir-

tingą dainų plokštelę, pavadintą TAU, MAMA.

Irašytos dainos, kurias atlieka lietuvių vyrų dainininkai, sukeldami prisiminimus visiems. Dainos yra atliekamos naujoje interpretacijoje. Įdomu pasiklausyti, kokias dainas dainuoja ir klausosi mūsų giminės ir draugai Lietuvoje. TAU MAMA galima išgysiti kioske jūsų mieste arba rašant VILNIUS RECORDS, 2127 rue Guy, Montreal, Quebec, H3H 2L9. Plokštelės kaina \$12,50, įskaitant persiuntimą.

• Su PAVASARIU į Worcester, JAV lapkričio 5 d koncertuoti išvyksta ir sol. Gina Čapkauskienė su akomponiatore ir dirigente Mem M. Roch.

• Dr. Henrikas NAGYS po sėkmingos operacijos, sugrįžo iš ligoninės ir toliau gydomsi namuose.

• Montrealyje vykusiame III Tarptautiniame Filmų Festivalyje Le Cite salėje buvo rodoma ir lietuviška filma "Une femme et ses 4 hommes". Filma lietuvių kalba, jos režisorius Algimantas Pulpa, susukta 1984 m., 90 min. ilgio.

• Plokštelę PASAKOS galima gauti ir "NL" Redakcijoje.

ANNUAL BAZAAR

Tuesday, November 13-th., from 4 p.m. to 9 p.m., and Wednesday, November 14-th., from 10 a.m. to 9 p.m. BETH AARON HALL, 8125 Stuart Ave., Park Extension. Bargains in clothing and household articles.

BETH AARON SISTERHOOD

IŠNUOMOJAMAS

butas 2½ kambarių La Salle, antrame aukšte, apšildomas, autobusas sustoja prie durų. Skambinti: Tel: 363-7095 arba 363-8277

PARDUODAMAS MEDUS!

Pure natural honey now for sale from the BEEKEEPER, close to Montreal. Price \$1.- per pound. INFORMATION: Tel. 627-1328.

PRIMENAME MELIEMS PRENUMERATORIAMS, KAD PASITIKRINTŲ AR SUSIMOKĖJĘ PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS - "NL"

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W. Suite 600, Montreal, P.Q. Tel. Bus.: 866-8235 Namų: 761-4675

Philip A. Sulginski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
8606 rue CENTRALE, suite 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmdieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS
B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS
B. Eng., M. Eng., L.I.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel: (514) 871-1430

VINCO KRĖVĖS VARDŲ XV-tosios PREMIOJOS

ITEIKIMO

BALIUS ~ VAKARIENĖ ~

ruošiamą

1984 m. LAPKRIČIO mėn. 24 d.

ŠEŠTADIENĮ 7 val.v.

Mc GILL FACULTY CLUB

3450 McTavish St.

KAINA \$30.- asmeniui

Groja puikus "ZUBRYN" orkestras

Bilietus įsigyti ir stalus rezervuoti pas šiuos asmenis:

A. Ottienę, Tel.: 365-1778; A. Kličių, Tel.: 331-5590;

J. Kibirkštį, Tel.: 683-7941 ir Br. Niedvarą.

Montrealio Jaunimo Ansamblis

GINTARAS

NUOŠIRDŽIAI Kviečia ATsilankyti!

15 METŲ SUKAKTUVINĖ

KONCERTA - BALIŲ

LAPKRIČIO 17 d. 19.00 val.

AUŠROS VARTŲ SALĖJE

PROGRAMOJE:

- Įdomi programa ir skaidrių montažas
- Vaišės ir Bufetas
- Loterija, Orkestras,
- Šokiai, Linksmybės

ĮĖJIMAS:

- \$ 10.00 suaugusiems
- \$ 6.00 studentams

TĖVŲ KOMITETAS

NEPAMIRŠKIME UŽSIMOKĖTI UŽ ŠIUOS METUS "NE - PRIKLAUSOMOS LIETUVOS" PRENUMERATĄ - METAI JAU RIEDA Į PABAIGĄ... O UŽSIMIRŠUSIŲJŲ DAR YRA! "NL"

APSIMOKA

APSIDRAUSTI NAUJĄ AUTOMOBILĮ NAUJO ATPIRKIMO VERTE.

**KAINUOJA TIK APIE \$25.00
! METUS DAUGIAU.**

O KIEK JŪS GALITE NUSTOTI, KAD IR PO 6 MĖNESIŲ AR 1 METŲ, ANT AUTOMOBILIO VERTĖS?

(Dažnai sakoma, kad tik pro garažo duris išvažiuavus, vertė nebe ta).

ŠIUO METU DAR TIK VIENA DRAUDIMO BENDROVĖ TURI TOKĮ PASIŪLYMĄ IR JAI ATSTOVAUJA:

Adamonis Insurance Agency Inc.

Tel. 722-3545

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, P.Q. TEL: 766-5827

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS: MIN. \$ 1,000,00
1 METŲ 11,75%
TERMINUOTI INDELIAI
1 METŲ 11,25%
180-364 D. 10,75%
120-179 D. 10,25%
30-119 D. 9,75%
TRUMPALAIKIUS INDELIOUS
UŽ \$ 20,000 IR DAUGIAU
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS:
SPECIALIOS 8,25%
SU DRAUDIMU 8%
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5%

DUODA

PASKOLAS:

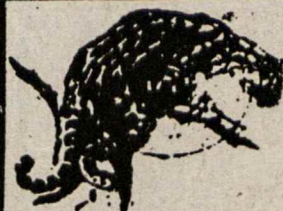
NEKILNOJAMO TURTO IR ASMENINĖS PASKOLOS MIRTIES ATVEJU DRAUDŽIAMOS IKI \$ 10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00 4:00 - 8:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00 12:00 - 6:00

Sekmdieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

Maurice Kaplan
Kailių Siuvejas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

MEMBER

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496